

Золотий Зірки Героя – 75 років

«ПВ» РОЗПОЧИНАЄ ЦИКЛ СТАТЕЙ, ПРИСВЯЧЕНИХ ЮВІЛЕЮ ЗАПРОВАДЖЕННЯ НАЙВИЩОЇ НАГОРОДИ СРСР, ТА РОЗПОВІСТЬ ПРО ГЕРОІВ КРАЇНИ

.10

Триває передплата центральних профспілкових видань на 2014 рік

Вартість передплати на 2014 рік:

газета «Профспілкові вісті» – 156,00 грн (передплатний індекс – 22152),

журнал «Бібліотечка голови профспілкового комітету» – 68,04 грн (передплатний індекс – 22909).

Передплатити видання можна в будь-якому поштово-відділенні України за «Каталогом видань України» або скориставшись послугою «Передплата ON-LINE» на корпоративному сайті ДП «Преса» www.presa.ua

№ 47 (717) | 21.11.2013

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

ЗАБОРГОВАНІСТЬ | Мінісоцполітики підготувало проект постанови уряду про невідкладні заходи щодо погашення заборгованості із заробітної плати. **.02**

СПО | Позицію щодо проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів з метою вдосконалення відносин у сфері житлово-комунальних послуг», внесеного на погодження Мінрегіоном України, обговорили учасники засідання СПО об'єднань профспілок, що відбулося 19 листопада в Будинку спілок. **.02**

ЗУСТРІЧ | Проміжним підсумкам застосування в Україні нового законодавства про соціальний діалог і зайнятість населення, ухвалення нового Трудового кодексу, а також ситуації у вітчизняній економіці, пов'язаній з перспективою підписання угоди про асоціацію України і ЄС, була присвячена робоча зустріч керівництва ФПУ та її членських організацій з дипломатом економічного відділу Посольства США в Україні Крістофером Греллером та першим секретарем Посольства Крістофером Смітом. **.03**

ТЕМА НОМЕРА | ЩО МИ ЗНАЄМО ПРО ЄС?

УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ З ЄС: ПЛЮСИ І МІНУСИ

До саміту ЄС у Вільнюсі, де Україна має підписати Угоду про асоціацію з Європейським Союзом, залишається трохи більше тижня. Про європейську інтеграцію України говорять давно, переважно політики, економісти, політологи тощо. Для пересічних громадян ця тема поки що вкрай непрозора. Більшість наших співвітчизників навіть плутає Угоду про асоціацію із членством в Європейському Со-

юзі. Тим часом пересічні українці воліють знати напевне, що зміниться для кожного із них після 28 листопада, якщо Угоду про асоціацію таки підпишуть. Які вигоди матиме держава загалом і що доведеться зробити, аби не виявитися в європейському домі падчеркою? Що на практиці означатиме наближення України до політичних та економічних стандартів Європи? **.08**

В'ячеслав Буратинський: Якщо прагнемо в Європу, то наш працівник має одержувати й мінімальну європейську зарплату **.05**

ДОЛУЧАЙТЕСЬ ДО ОБГОВОРЕННЯ
Будь-який матеріал номера можна обговорити на нашому сайті www.psv.org.ua

СПО

ГОЛОВНА МЕТА – ЗАХИСТ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ ЛЮДЕЙ

Позицію Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні щодо проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів з метою вдосконалення відносин у сфері житлово-комунальних послуг», внесеного на погодження Мінрегіону України, обговорили учасники засідання СПО об'єднань профспілок, що відбулося 19 листопада в Будинку спілок.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ, засідання провів Голова ФПУ, Голова СПО об'єднань профспілок Юрій Кулик. У заході взяли участь в. о. першого заступника Голови ФПУ Григорій Осовий, заступники Голови ФПУ Сергій Кондрюк і Сергій Українець.

«Сьогодні ми обговорюємо дуже важливу тему, що стосується кожної людини в Україні, – зазначив Юрій Кулик. – До СПО від Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України надійшов на погодження проект цього закону. Враховуючи, що він стосується широких верств насе-

лення – споживачів житлово-комунальних послуг і передбачає низку законодавчих змін щодо регулювання надання послуг у цій сфері, керівництво СПО прийняло рішення скликати позачергове засідання з метою обговорення законопроекту та прийняття виваженого й обґрунтованого колегіального рішення. Крім того, СПО звернувся до Мінрегіону України з проханням направити повноважного представника для презентації вказаного документа».

З інформацією про позицію СПО щодо даного питання виступив Сергій Кондрюк, який наголосив, що профспілки мають як позитивні, так і негативні оцінки цього документа, а також запропонувати взяти тайм-аут для вивчення, аналізу й обговорення в членських організаціях ФПУ цього законопроекту.

Заслухавши й обговоривши презентацію, з якою виступив радник міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Олександр Білянський, учасники засідання вирішили взяти його інформацію до відома. За пропозицією Юрія Кулика було також прийнято рішення створити робочу групу СПО об'єднань профспілок із вивчення даної проблеми, а також провести круглий стіл із залученням представників громадськості, наукових установ та профспілкових активістів.

ЮВІЛЕЙ

СВЯТО ПІДСУМКІВ І ПЛАНІВ

14 листопада в приміщенні «Українського дому» відбувся офіційний захід, присвячений підсумкам 15-річної діяльності Національної служби посередництва і примирення.

ЗА ПОВІДОМЛЕННЯМ ВІДДІЛУ АНАЛІТИЧНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ РОБОТИ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ НСПП, у заході взяли участь представники сторін соціального діалогу на національному рівні, Міжнародної організації праці, науковці, незалежні експерти, трудові арбітри та незалежні посередники НСПП. Привітати ювілярів завітали і заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк.

У рамках святкових заходів голова НСПП Олександр Окіс підбив підсумки діяльності Національної служби посередництва і примирення за 15 років. За його словами, саме з метою запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів), сприяння їх своєчасному і справедливому вирішенню та поліпшення стану соціально-трудових відносин у липні 2010 року між ФПУ та НСПП підписано Угоду про співпрацю. У рамках цієї угоди було досягнуто вагомих результатів. Зокрема, впродовж 2010–2011 років за сприяння НСПП вирішено та знято з реєстрації два колективних трудових спори на національному рівні між Всеукраїнськими профспілками та профоб'єднаннями і Кабінетом Міністрів України, на галузевому рівні – між Профспілкою працівників газових господарств України та правлінням Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України». Водночас, акцен-

тував голова НСПП, склалися добрі ділові стосунки з Федерацією роботодавців України. У своєму виступі заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк передав вітання від Голови Національної тристоронньої соціально-економічної ради, Голови спільного представницького органу профспілок на національному рівні, Голови ФПУ Юрія Кулика та зазначив, що довіра до влади починається з людини, яка здатна вирішити повсякденні проблеми пересічного громадянина. «Саме тому суспільство покладає на нас особливі відповідальні завдання, очікує компетентності, ініціативи й творчого ставлення до справи. Профспілки переконані, що високий професіоналізм фахівців Національної служби посередництва і примирення, усвідомлене почуття відповідальності допоможуть здобути ще більшу повагу українського народу, підвищити його довіру до діяльності НСПП, – зауважив Сергій Кондрюк. – Нехай ваші професійні зусилля будуть винагороджені повагою і довірою громадян, повенственою у надійному і справедливому захисті їх конституційних прав та свобод». Також Сергій Кондрюк вручив відзнаки ФПУ працівникам Служби, які брали активну участь у розвитку соціального діалогу. На завершення заходу голова Національної служби посередництва і примирення урочисто вручив працівникам цінні подарунки та відомчі відзнаки.

СОЦІАЛЬНИЙ ТУРИЗМ

«УКРПРОФТУР» РОБИТЬ СТАВКУ НА МОЛОДЬ

Днями відбулось розширене засідання Наглядової ради ПрАТ «Чернігівтурист» за участі голови Профспілки працівників культури України Людмили Перелигіної, голови ФПО Чернігівщини Миколи Богдана, керівника Чернігівської облпрофспілки працівників освіти і науки Тетяни Матвеевої, голови облпрофспілки працівників культури Івана Буренка, начальника управління стратегічного розвитку міста та туризму Чернігівської міськради Тетяни Коржинської та ін.

На засіданні розглянуто питання щодо розробки Програми туристично-екскурсійного обслуговування студентської та шкільної молоді, а також затвердження плану туристичних заходів на 2014 рік. Задля створення умов для широкого залучення шкільної, учнівської та студентської молоді до опанування надбаннями національно-культурної спадщини Чернігівщини та України в цілому вирішено об'єднати зусилля туроператорів, профспілок і працівників культури та освіти.

Голова Профспілки працівників культури України, заслужений працівник культури України Людмила Перелигіна в своєму виступі наголосила: «Мова на засіданні піде про розвиток проф-

спілкового туризму, який ще можна назвати туризмом соціальним. Адже розрахований він, насамперед, на людей із середнім достатком. А це учні, студенти, молодь у першу чергу. Такий туризм – не просто звичайний відпочинок. Подорожуючи, людина матиме чимало часу для пізнання свого рідного краю та й цілої країни».

Голова Правління ПрАТ «Укрпрофтур» Сергій Стрілець у своєму виступі зазначив, що сьогодні наші громадяни мають отримувати якісні, комфортні та професійні послуги. Й таким професіоналом, на його думку, є Сергій Михайлович Дмитренко, який пропрацював у галузі профспілкового туризму вже 25 років. Тому й ініціатива ПрАТ «Чернігівтурист» є слушною й актуальною.

«Профспілковий туризм же загалом має величезний набутий досвід і не менш славу історію. Що й казати, – продовжив свою думку Сергій Миколайович, – сьогодні велика конкуренція серед туристичних фірм. Тому ми маємо зайняти інший сегмент на туристичному просторі – розвиток внутрішнього туризму, який представлятиме, насамперед, наша молодь. Наша мета – виховання

культури, патріотизму». Також Сергій Стрілець зазначив, що поточного року вдалося адаптувати власну структуру майнової бази «Укрпрофтуру», в тому числі й «Чернігівтуристу». І вони налаштовані зберегти позиції «Укрпрофтуру» як найпотужнішого в державі екскурсійного й готельного об'єднання та відомого туроператора саме на внутрішньому туристичному ринку нашої держави.

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

ФПУ відкрита для спілкування та дискусій з міжнародними партнерами

Перші підсумки застосування в Україні нового закону про соціальний діалог і зайнятість населення, перспективи ухвалення нового Трудового кодексу та ситуація у вітчизняній економіці, пов'язана з можливим підписанням Угоди про асоціацію України та ЄС, обговорювалися на робочій зустрічі в. о. першого заступника Голови ФПУ Григорія Осового, заступників Голови ФПУ Сергія Кондрюка і Сергія Українця, голови Профспілки працівників машинобудування та металообробки України Анатолія Таранчука, заступника голови Профспілки трудящих металургійної і гірничодобувної промисловості України Олександра Рябка з дипломатом економічного відділу Посольства США в Україні Крістофером Греллером і першим секретарем Посольства Крістофером Смітом. У зустрічі також узяли участь керівник міжнародного департаменту апарату ФПУ Василь Шилів і керівник Інформаційно-аналітичного центру Юрій Работя.

ПІД ЗНАКОМ МІНУС

Як повідомляє Інформаційно-аналітичний центр ФПУ, відкриваючи зустріч, Григорій Осовий поінформував присутніх про соціально-економічну ситуацію, що склалася на більшості вітчизняних підприємств за останні декілька місяців, порівнявши її з передкризовою ситуацією 2008 року. За його словами, сьогодні за основними показниками промисловості має стійкий від'ємний результат. Це передусім будівництво, хімічна й нафтохімічна галузі. В окремих випадках у базових галузях економіки через високі ціни на газ та енергоносії підприємства вимушені призупиняти роботу. Відтак це призводить до важких соціальних наслідків: не виконуються зобов'язання за колективними договорами, скорочуються робочі місця, виникає загроза неповної зайнятості та зменшення заробітної плати.

Спостерігається скорочення експорту вітчизняних товарів. Це викликає занепокоєння у працівників, тож вони звертаються до ФПУ, висловлюючи невдоволення погіршенням економічної ситуації на підприємствах, де вони працюють, зокрема через ускладнення виробничих зв'язків із партнерами в РФ і країнах СНД. Унаслідок зменшення експорту посилюється тиск на національну грошову одиницю. Зниження ділової активності в реальному секторі економіки може негативно позначитися на виплаті заробітної плати у бюджетній сфері, де працюють мільйони членів профспілок, гостро постає питання виплати зарплати вчителів, лікарів, держслужбовцям та ін. Причому йдеться не

лише про вчасну виплату зарплат, а й про її зростання, адже з грудня ц. р. підвищується мінімальна оплата праці і на це потрібні кошти.

«Трудівники кажуть, що вони поза політикою, але хочуть продовжувати працювати й не втрачати своїх робочих місць, – зазначив Григорій Осовий. – Гострі питання ми адресуємо Уряду, Президенту України, нашим соціальним партнерам – роботодавцям для опрацювання узгоджених шляхів щодо вирішення найбільш гострих соціально-економічних проблем. Саме цим питанням була присвячена зустріч представників ФПУ з Президентом України, що відбулася минулого тижня і під час якої Голова ФПУ Юрій Кулик звернув увагу Глави держави на необхідність вжиття дієвих заходів для розв'язання проблем повернення боргів із зарплат та соціальних виплат. 12 грудня ц. р. відбудеться засідання Ради ФПУ, де головним питанням розглядатиметься стан та ефективність соціального діалогу, а також взаємодія із соціальними партнерами щодо вирішення соціально-економічних питань».

ПРОФСПІЛКОВА ДУМКА

Крістофер Сміт подякував за корисну інформацію і поцікавився думкою профспілкової сторони щодо можливого підписання Угоди про асоціацію України та ЄС.

Відповідаючи на це запитання, заступник Голови ФПУ Сергій Українець висловив припущення, що таку угоду може бути підписано. Він також повідомив, що незалежно від формальної сторони справи українські проф-

спілки активно співпрацюють із своїми колегами в Європі, МОП, а також з іншими інституціями, соціально-економічними радами, які представляють інтереси як представників найманої праці – профспілки, так і сторону власників. Григорій Осовий зазначив, що слід говорити про формат майбутньої роботи у рамках співпраці з ЄС, і повідомив, що днями відбудеться робоча зустріч із представниками соціально-економічного європейського комітету, де обговорюватимуться механізми подальшої співпраці та залучення до неї більшої кількості громадських організацій. «Профспілки мають бути потужним елементом цієї громадянської платформи», – наголосив він і нагадав, що профспілки на засіданні Уряду підтримали внесені урядом стороною на розгляд проекти документів для підписання Угоди про асоціацію з ЄС.

Григорій Осовий також поінформував працівників Посольства США про те, що представник профспілок увійшов до складу Міжвідомчої робочої групи, створеної Урядом, під головуванням віце-прем'єр-міністра Юрія Бойка для аналізу роботи вітчизняної економіки в умовах зони вільної торгівлі та напрацювання спільних пропозицій щодо сталого її розвитку.

Про підсумки першого засідання цієї групи розповів Сергій Кондрюк, який представляє в ній профспілки. Він розповів, що до складу комісії увійшли народні депутати України, представники роботодавців, промислових асоціацій, галузевих професійних спілок – машинобудівників, енергетиків та автотранспортників. Сергій Кондрюк наголосив, що профспілки насамперед цікавлять, як підписання угоди може вплинути на український ринок праці, зайнятість населення, кількість робочих місць тощо, тому одразу слід

Для забезпечення зростання добробуту та соціального захисту працівників ФПУ відкрита для спілкування та дискусій із міжнародними партнерами.

розглядати питання виникнення можливих загроз унаслідок підписання Угоди про асоціацію в галузевому та регіональному аспектах.

«Ми провели опитування серед наших членських організацій і базових підприємств головних галузей економіки, аби з'ясувати їх прогнози стосовно змін на ринку праці та перспективи зайнятості населення. Відтак, за песимістичним сценарієм, вони очікують скорочення робочих місць на 10% лише протягом першого року роботи у рамках асоціації України з ЄС. Ми підготували свої пропозиції щодо заходів, вжиття яких допоможе мінімізувати або нейтралізувати загрози, про які йдеться, і їх потрібно запроваджувати вже сьогодні, незалежно від того, буде підписано Угоду про асоціацію чи ні», – повідомив заступник Голови ФПУ.

Крістофер Греллер поцікавився прогнозом профспілок стосовно розвитку економічної ситуації у зв'язку з можливим підписанням Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, зокрема щодо зайнятості.

Власною думкою щодо економічної ситуації на підприємствах машинобудівної та металургійної галузей поділилися керівники галузевих профспілок. Особливе занепокоєння у них викликають загрози втрати зовнішніх ринків збуту та скорочення виробництва через високу енергоємність, застосування застарілих технологій при виготовленні вітчизняних товарів і відповідно низьку конкурентоспроможність на сучасних ринках, невідповідність стандартів

нашого виробництва технічним регламентам, що застосовуються в Європі, низький рівень оплати праці національної робочої сили.

РОЗВИТОК ДІАЛОГУ

На прохання представників Посольства США профспілкові поділилися досвідом розвитку соціального діалогу в Україні в контексті застосування закону України про соціальний діалог.

У своєму виступі Сергій Українець розповів про новачки Трудового кодексу, зауваживши, що за результатами проведеного аналізу України у зв'язку із підписанням асоціації потрібно буде узгодити своє законодавство із понад 400 директивами і регламентами ЄС.

«Проведений аналіз засвідчує, що понад 100 міжнародних нормативно-правових актів із 400 стосуються сфери соціально-трудових відносин, – зауважив заступник Голови ФПУ. – Багато з них мають галузеву спрямованість і стосуються, наприклад, трудових відносин на морському транспорті, будівництві та в енергетиці тощо». За його словами, зараз профспілки ведуть перемовини з Національним координатором МОП про складання графіка узгодження українського законодавства з міжнародним і запропонували представникам Посольства США долучитися до цієї роботи.

Наприкінці зустрічі американські дипломати подякували за конструктивний діалог і висловили сподівання на його подальший розвиток.

з 400
ДИРЕКТИВАМИ
ТА РЕГЛАМЕНТАМИ
ЄС НЕОБХІДНО
УЗГОДИТИ
ТРУДОВЕ
ЗАКОНОДАВСТВО
УКРАЇНИ

ФРАНЦІЯ: КРАЇНИ ЄС ОБГОВОРИЛИ ПРОБЛЕМИ МОЛОДІЖНОГО БЕЗРОБІТТЯ

У Парижі відбулася зустріч президента Франції Франсуа Олланда з главами 24 країн Євросоюзу, на якій обговорювалися питання безробіття серед молоді. У зустрічі також взяла участь міністри праці країн-учасниць та керівники органів ЄС. Під час дискусії було прийнято рішення вжити заходів для забезпечення роботою 6 млн молодих євро-

пейців. Країни ЄС домовилися виділити 6 млрд євро для тих регіонів, які найбільше потерпають від безробіття. Франція розраховує на 10% цієї суми. Крім того, Європейський банк інвестицій та європейський соціальний фонд готові виділити на цю програму 6–7 млрд євро протягом 3 років. Якщо ж вдасться мобілізувати всі ці

ресурси, то в 2013–2015 роках на працевлаштування європейців буде виділено 40–45 млрд євро. Завдання полягає в тому, щоб жоден молодий європеєць не залишався більше 4 місяців без роботи або стажування. Ця програма отримала назву «Гарантія для молоді». До кінця року кожна країна ЄС має представити Брюсселю власний план дій.

РОСІЯ

ПРОКУРАТУРА СКАСУВАЛА НЕЗАКОННІ ЗВІЛЬНЕННЯ НА «АНТОЛІНІ»

Всевользька міська прокуратура Ленінградської області провела перевірку порядку звільнення працівників ТОВ «Група Антолін Санкт-Петербург», під час якої було встановлено, що 5 листопада 2013 року керівник підприємства підписав 19 наказів про звільнення за ініціативою працівника. Проте заяв чи інших документів, які засвідчили б волевиявлення співробітників, не надходило. Відповідно, з вимогами чинного законодавства працівники не ознайомлені. У зв'язку з цим міський про-

курор вніс протести з вимогою скасувати накази про звільнення. Крім того, стосовно генерального директора підприємства порушено адміністративну справу за ч. 1 ст. 5.27 Кодексу про адміністративні правопорушення РФ (порушення законодавства про працю). 13 листопада гендиректор ТОВ «Група Антолін Санкт-Петербург» задовольнив протести міського прокурора та скасував накази про звільнення 19 операторів ліній виробництва дверних панелей, відшкодувавши їм частину заробітку.

КОРОТКО

ГРУЗІЯ | Профспілка залізничників оголосила про початок загального страйку на залізниці. Її працівники вимагають оплати понаднормової роботи, виплати 13-ї зарплати, а також доплат за стаж і за заслуги. Крім того, вони домагаються зміни керівництва залізниці.

АВСТРАЛІЯ | У штаті Квінсленд учителі готуються до проведення 24-годинного страйку, якщо влада штату реалізує ключові пункти плану «Кращі вчителі – кращі результати», не провівши перед цим переговори з профспілками.

ІТАЛІЯ | Головний виконавчий директор найбільшого італійського перевізника Alitalia SpA Габріель дель Торкьо готується представити план зменшення витрат компанії, який передбачає скорочення 2 тис. робочих місць. Частина робітників планується відправити на пенсію раніше, а також зменшити штат тимчасових працівників. Представник профспілки робітників транспортної галузі Клаудіо Тарлацці вже заявив, що його організація зробить усе можливе, аби уникнути масових скорочень.

ІСПАНІЯ | Мер Мадрида Ана Ботелья дала 48 годин приватним компаніям, що відповідають за прибирання міста, на те, щоб припинити страйк своїх співробітників. Раніше мадрридська мерія оголосила про свої плани щодо зниження витрат на прибирання вулиць. У відповідь компанії передали, що через скорочення фінансування будуть змушені звільнити понад 1100 працівників.

БАНГЛАДЕШ | Робітники текстильної індустрії Бангладешу провели в промислових районах країни акцію протесту, вимагаючи збільшення зарплати. У сутичках із поліцією поранено близько 30 осіб. Профспілка працівників фабрик із пошиття одягу вимагає збільшити мінімальну зарплату в галузі до 100 дол. США, яка нині не перевищує 40.

ПАКИСТАН

РОБІТНИКИ ВИМАГАЮТЬ СПРАВЕДЛИВОСТІ

У м. Карачі робітники організували акцію протесту, вимагаючи від влади вирішення житлового питання, справедливого соціального забезпечення та прозорості пенсійної системи. У мітингу, який організували Національна конфедерація профспілок, Трудовий комітет і Комітет профспілкових дій, взяли участь профспілкові активісти низки підприємств країни.

Учасники акції протесту вимагали виселення незаконних мешканців із 4 тис. квартир, які були виділені робітникам 5 років тому в рамках державної програми. Попри те, що вони сплачували різноманітні внески, в їхні квартири незаконно вселилися особи, пов'язані з місцевою земельною мафією. Через бездіяльність уряду 4 тис. робітників і членів їхніх сімей до цього часу не можуть отримати власне житло.

Протестувальники також вимагали, щоб уряд виділив 40 млн пакистанських рупій (27,3 млн євро), обіцяних Раді із соціального забезпечення робітників провінції Сінд на підтримку соціальних програм, у тому числі фінансування стипендій на освіту дітей, допомоги сім'ям на випадок смерті годувальника і т. ін. Крім того, серед їхніх вимог – навести лад у лікарнях, що утримуються за рахунок внесків робітників до органу соціального захисту трудящих провінції Сінд (SESSI). За словами профспілкових активістів, лікарні перебувають у вкрай занедбаному стані, траплялися випадки, коли

там видавали підроблені ліки. Крім того, майже 90% робітників досі позбавлені можливості користуватися соціальними пільгами SESSI через упереджене ставлення з боку посадовчих осіб цього органу, які, перебуваючи в змові з роботодавцями, не видають робітникам відповідні посвідчення. А розкрадання мільярдів рупій органом виплати робітникам допомоги по старості (EOB) обмежує їх права на отримання пенсій.

Серед інших проблем, які порушувалися учасниками акції протесту, – нестандартна зайнятість, яка позбавляє більшість працівників мінімального пільг соціального забезпечення, змушуючи їх працювати по 12–14 годин на день за мізерну платню.

Під час мітингу було прийнято спільну декларацію з вимогами зареєструвати всіх робітників в органах EOB та SESSI, а також вжити жорстких заходів до тих роботодавців, які відмовляються це робити. Окреме положення декларації стосувалося підвищення пенсій до рівня мінімальної зарплати.

КАМБОДЖА

ЕСКАЛАЦІЯ НАСИЛЬСТВА ЗАКІНЧИЛАСЯ СТРІЛЯНИНОЮ

Протягом останніх восьми місяців у країні спостерігається ескалація насильства щодо робітників. Нещодавно поліція відкрила стрілянину по демонстрантам, які вимагали поліпшення умов праці в швейній промисловості. В результаті сутички загинула жінка, також є поранені.

12 листопада робітники вирушили до канцелярії прем'єр-міністра в Пномпені, аби вимагати сприяння уряду у вирішенні конфлікту з компанією SL Garment. У відповідь військові та поліцейські застосували проти них водянй гармати. Під час сутички одна жінка загинула, вісім осіб отримали тяжкі поранення. Кількох учасників демонстрації звинуватили у скоєнні кримінальних злочинів та кинули до в'язниці. Конфлікт із SL Garment виник після того, як керівництво почало використовувати замість охоронців поліцію та військових. Профспілка C.CAWDU, членська організація IndustriALL, намагалася

встановити діалог із керівником, вимагаючи виведення озброєних військових і поліцейських, звільнення менеджера, який погрожував працівникам, відновлення попереднього позитивного режиму роботи. Не дочекавшись відповіді адміністрації, робітники оголосили страйк, що тривав протягом трьох місяців. Основні замовники, великі бренди, закликали керівництво до справедливих переговорів з трудящими, проте безрезультатно. Незважаючи на загибель однієї людини та ще кількох постраждалих, власник SL Garment відмовляється від конструктивного діалогу з профспілкою.

БІЛОРУСЬ

ЗАРПЛАТУ МАЮТЬ ВИПЛАЧУВАТИ ВЧАСНО

Завдяки втручанню правової інспекції праці Могильовського обласного комітету профспілки працівників АПК більше 400 трудящих змогли отримати в повному обсязі зароблені ними понад 85 млн рублів.

Правовими інспекторами праці обкому профспілки в III кварталі поточного року моніторинг дотримання соціально-економічних прав працівників проведений у 116 організаціях АПК області. В 66 із них виявлені порушення, пов'язані з недотриманням термінів виплати зарплати, встановлених колекторами. В результаті висутих представниками профспілки вимог у повному

обсязі зарплата виплачена у 64 організаціях. На двох керівників КСП матеріали передані до контролюючих органів з метою застосування до них заходів адміністративного впливу. Як розповів в. о. голови Могильовського обкому профспілки працівників АПК, правовий інспектор праці Петро Грибановський, окрім цього, низку порушень було виявлено і в частині встановлення

працівникам заходів додаткового стимулювання під час застосування контрактної форми найму. «Вони в колдоговорах або відсутні, або не відповідають вимогам, встановленим республіканською й обласною угодами. За виявленим порушеннями роботодавцям направлені представлення та рекомендації щодо їхнього усунення, які виконано в повному обсязі», – зазначив Петро Грибановський.

РОЗМОВА З В'ЯЧЕСЛАВОМ БУРАТИНСЬКИМ, ГОЛОВОЮ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСІЛОК ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Тетяна МОРГУН
оглядач «ПВ»

— В'ячеславе Васильовичу, чи задоволені Ви станом соціального діалогу в області — в цілому й по галузях?

— Для Федерації профспілок Одещини соціалдіалог — пріоритетна й домінуюча форма вирішення складних соціально-економічних проблем, запорука соціальної безпеки в регіоні. У результаті спільної роботи соціальних партнерів на тристоронній основі підписано чинну Регіональну угоду; в м. Одесі — угоди між виконкомом міськради, міською організацією роботодавців та ФПО на 2012–2013 роки. Підписано також 17 угод про співпрацю з територіальними підрозділами центральних органів виконавчої влади, профспілковими об'єднаннями області, котрі не входять до складу ФПО Одещини.

Кожна сторона взяла на себе певні обов'язки за найважливішими напрямками співробітництва — задля підтримки промислових підприємств, малого бізнесу, забезпечення зайнятості, соціально-правового захисту трудівників, реалізації житлової політики, розвитку культури й спорту. Одне слово, для розвитку економіки й збереження соціальної стабільності в регіоні. Щоквартально соціальні партнери підбивають підсумки проведеної роботи, й обговорення на таких зустрічах завжди конкретні та предметні. До прикладу, в середині жовтня міська тристороння соціально-економічна рада обговорила виконання програми розвитку малого підприємництва в Одесі, а також використання його можливостей для розв'язання економічного й соціального попиту на товари та послуги; підготовку житлокомунгоспу міста до роботи в осінньо-зимовий період 2013–2014 років; заходи із сприяння зайнятості громадян, що потребують соціального захисту й не здатні на рівних конкурувати на ринку праці; шляхи скорочення молодіжного безробіття. Як правило, всі пропозиції, що вносять до розгляду профспілквою стороною, включаються до порядку денного засідання тристоронньої соціально-економічної ради. Різного роду проблеми сторони вирішують шляхом консультацій та переговорів.

Представники профспілок беруть активну участь у роботі комісії органів місцевого самоврядування. Скажімо, щогоріч робота комісії Одеської області із соціальних питань уможливила надання в рамках «Народного бюджету» допомоги 172 родинам із сільсько-місцевості на суму понад 1,5 млн гривень.

Сторони співпрацюють і в питаннях колдоговірного регулювання соціально-трудових відносин у суб'єктах господарської діяльності — від

Якщо прагнемо в Європу, то наш найманій працівник має одержувати й мінімальну європейську зарплату

проведення переговорів до підбиття підсумків виконання взятих зобов'язань. Цим же на рівні галузей економіки опікуються й галузеві обкоми профспілок. У результаті спільної роботи органів державної влади, місцевого самоврядування, роботодавців та профспілкових організацій в Одеській області на 1 січня 2013 року зареєстровано на 6,3% більше колективних договорів, ніж за аналогічний період 2012-го.

— Це прикметно, адже це молодший та «новіший» власник, то менше він розуміє соціальну значущість партнерства й діалогу...

— Так, не всі власники й організації роботодавців є прихильниками колективно-договірного регулювання соціально-трудових відносин. У багатьох, особливо недавно створених, суб'єктах малого й середнього бізнесу немає розуміння

принципів соціального діалогу, натомість панує закритість, байдужість до працівників. Власне, проблеми й виникають там, де немає профорганізації, де адміністрація не зацікавлена в колдоговорі. А якщо профспілка на підприємстві є, то охоплення найманих працівників колдоговірним регулюванням практично стовідсоткове.

З одного боку, відсутні механізми відповідальності представників держави й роботодавців за невиконання законодавства та відповідних угод, відсутнє стимулювання роботодавця, який укладає колективний договір з працівниками, що відчутно гальмує нормальний робочий процес. З іншого — за умов руйнації системи галузевого управління, надання широкій господарської самостійності підприємствам, останні заперечують значущість галузевих угод. Ось така тенденція, а її аполю-

гети, як правило, роботодавці, котрі вбачають у приписах галузевих угод обмеження своїх економічних інтересів.

Якщо й укладаються колективні угоди, то в них викладено передусім технологічні вимоги, йдеться про скорочення робочих годин, ранній вихід на пенсію, заохочення часткової зайнятості, збільшення тривалості відпусток, внутрішні переміщення як захист від безробіття. Однак профспілки переконані, що все це — не кардинальне вирішення проблем, надто в умовах інфляції та масового безробіття, а лише тимчасовий і ненадійний спосіб згладжування існуючих соціально-економічних суперечностей.

— Чи контролюють профспілки дотримання суб'єктами господарювання законодавства про працю?

— Це пріоритетний напрям нашої діяльності. Передусім здійснюємо громадський контроль, і слід сказати, що останнім часом 600 таких перевірок виявили понад 700 порушень. На прохання членів профорганізації, ФПО здійснює представництво й захист їхніх прав та інтересів як у судах, так і у випадках, коли необхідно звернутися до органів влади чи місцевого самоврядування. Величезну роботу проводять правові інспектори праці: усна юридична допомога, складання позовних заяв, інших процесуальних документів, професійне представництво в судах.

У сфері соціально-трудових відносин і оплати праці основну увагу спрямовуємо на підвищення рівня заробітної плати та погашення заборгованості з її виплати. Впродовж січня — вересня ц. р. номінальна середньомісячна зарплата зростає на 216 грн; сторони соціального діалогу затвердили графік погашення заборгованості, й вона повільно, але неухильно скорочується: за останні роки зменшилася майже в 1,5 раза. Крім того, активно працює комісія з легалізації зарплати, члени профспілки роз'яснюють у трудових колективах, які переваги має працівник, оформлюючи легальні трудові відносини з роботодавцем.

— Тож соціальна відповідальність бізнесу — просто гарна казка?

— На жаль, у нашому регіоні, як і в Україні загалом, бізнес мало дбає про соціальну відповідальність. Проте я особисто вважаю, що коли ми прагнемо в Європу, то наш найманій працівник має одержувати й мінімальну європейську зарплату. На Одеському припортовому заводі, нафтопереробних підприємствах, ТОВ «Стикон», деяких інших підприємствах керівники справді мають соціальну відповідальність, а відтак люди отримують гідну зарплату, соціальний пакет. Вони захищені!

Переконаний, що органи державної влади, роботодавці й профспілки мають обміркувати найрозумніший, найефективніший спосіб підвищення авторитету соціально відповідальних бізнесменів та керівників підприємств.

— В'ячеславе Васильовичу, які, на Ваш погляд, необхідні й достатні умови фінансового й організаційного зміцнення профспілок?

— Вважаю, що таке зміцнення потребує пильної уваги, а починати слід з первинних профорганізацій. На мій погляд, профнески слід акумулювати на рівні обласних комітетів профспілок і розподіляти у вищі профоргани. Кошти, що лишаються у первинках, витрачаються здебільшого з благодійною метою й на культурно-масові заходи. Однак головна функція профспілок — захист соціально-економічних прав та інтересів трудівників. І гостро постає необхідність у створенні фондів: страйкового, потужної профспілкової адвокатури, підготовки інших висококваліфікованих фахівців, здатних і на найвищому рівні обстоювати права працівників, тощо.

Фонди потрібні однозначно. Чимало акцій і проектів можна здійснити лише за потужної фінансової підтримки. Сьогодні, через брак коштів, профспілки обмежені в можливості реалізувати необхідні програми й заходи. На мою думку, фонди мають бути зосереджені у Федерації профспілок України або галузевих ЦК профспілок. При цьому слід чітко визначити, які саме послуги надають вищі профоргани на ці кошти.

— Який досвід мають профспілки Одещини щодо мотивації профчленства?

— Наше головне завдання — не декларації і не порожні обіцянки, а конкретні справи. Вони — найкраща мотивація. Не скажу, що всі профорганізації працюють ефективно. Зате, на щастя, маємо чимало активних, креативних та висококваліфікованих профспілкових лідерів, які працюють чесно, навіть мужньо, вміють обстоювати принципову позицію стосовно дій адміністрації. І тому, та й узагалі, вважаю, що профорганам усіх рівнів необхідно посилити гласність та інформаційну роботу, аби члени профспілки більше знали про те, що робиться задля їхнього соціального захисту.

Для посилення мотивації важливо також розширювати спектр послуг для членів профспілок — з огляду на зміни у взаємовідносинах із роботодавцями. Як приклад хочу навести роботу юридичної служби профспілки інноваційних і малих підприємств, яка надає своїм спільцям з будь-яких проблем, а крім того, одноразово невідкладну адвокатську допомогу з вийздом юриста.

ОСОБИСТІТЬ

ПАМ'ЯТЬ ДОВЖИНОЮ
ДЕСЯТЬ ЛІТ

Наприкінці листопада минає десять років, як відійшов у вічність відомий громадський, політичний і профспілковий діяч нашого краю Іван Іванович Фурів (09.02.1936–29.11.2003). Світла пам'ять про цю надзвичайно працюючу, розумну, добру та порядну людину спонукає до того, аби щирим словом згадати його життєвий шлях, здобутки, які він залишив для мешканців міста та області.

Ніна МАРУСЮК
Волинська обл.

Іван Іванович народився 9 лютого 1936 року в с. Грибовець на Львівщині в багатодітній родині, а тому з дитинства звик працювати так, як вчили його батьки. Після закінчення школи у своєму селі шість років міряв шлях протяжністю шість кілометрів до Славська (тодішнього райцентру), а після одержання атестату поїхав до Львова і став студентом Політехнічного інституту. Закінчив факультет нафтової та газової промисловості й отримав призначення в Луцький облкомунгосп. Саме у той час проводилася газифікація Луцька та багатьох населених пунктів області, тому Волинь неабияк потребувала спеціалістів такого профілю.

Іван Фурів працював інженером Луцької міжобласної контори зрідженого газу, начальником Луцької експлуатаційної контори «Луцькгаз». При ньому було збудовано господарство нинішнього об'єднання «Волиньгаз». Маючи досвід керівної роботи, згодом був призначений на посаду голови виконкому Луцької міської ради і десять років очолював місто.

У цей період місто розбудовувалося, й Іван Іванович віддав цій справі всі свої знання, творчість та енергію. За його сприяння були введені в експлуатацію такі підприємства Луцька, як підшипниковий, картонно-руберойдовий, електроапаратний заводи, завод виробів із пластмас, меланжевий комбінат, чимало житлових бу-

дннків та об'єктів соціального призначення. Окрасою міста став драматичний театр. А ще був перший тролейбус, спорудження Меморіалу Вічної слави.

Іван Іванович обіймав посади, пов'язані з господарством, економікою, брав участь у партійній роботі. Працював першим секретарем Луцького міського партії, головою облпрофради, завідуючим відділом промисловості і транспорту облвиконкому.

Майже десять років ця прекрасна людина з невичерпною енергією очолювала волинські профспі-

л і досі залишається важливим соціально-культурним об'єктом міста й докладає значних зусиль для пропаганди діяльності профспілок.

Під час перебування Івана Фуріва на посаді начальника управління у справах захисту населення від наслідків аварій на ЧАЕС в області було введено в експлуатацію 13 об'єктів охорони здоров'я, 19 загальноосвітніх шкіл, було чимало зроблено для організації оздоровлення потерпілих унаслідок аварії, вони отримали житло, спеціалізовану медичну допомогу тощо.

Для увічнення пам'яті Івана Івановича Фуріва 2007 року адміністрація і колектив профспілкової бібліотеки звернулися до Федерації профспілок Волинської області і згідно з рішенням президії ФПО Волинської обласної профспілкової бібліотеці було присвоєно ім'я І. І. Фуріва. 9 лютого 2009 року на фасаді приміщення бібліотеки було урочисто відкрито меморіальну дошку на знак пам'яті й глибокої пошани до цієї людини.

ки. Саме в цей час були зведені навчально-методичний центр профспілок, туристична база «Шацькі озера», санаторії «Турія» та «Пролісок», спортивно-оздоровча база «Авангард», спортивні об'єкти товариства «Колос», «Спартак», туристичний комплекс «Волиньтурист», готелі «Лісова пісня» у Ковелі та «Світязь» у Луцьку, обласна профспілкова бібліотека, яка у травні 1987 року гостинно відчинила двері для читачів

Колектив обласної профспілкової бібліотеки впроваджує багатьох років збирає і зберігає біографічні матеріали, документи про діяльність Івана Івановича, фотографії, копії з документів про нагороди та відзнаки, планує розширити куточок пам'яті, який діє у бібліотеці.

Передчасно пішов з життя Іван Іванович Фурів, але добра пам'ять про людину з високими діловими й людськими якостями житиме довго.

КРУГЛИЙ СТІЛ

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ
КУРС ПІДТРИМУЮТЬ
МОЛОДІ
ПРОФАКТИВІСТИ

12 листопада ФПО у форматі круглого столу провела засідання комісії з питань молодіжної політики, на якому розглядалися питання євроінтеграції України як чинника соціально-економічного розвитку держави та програми молодіжного житлового кредитування в Черкаській області.

До обговорення долучилися заступник голови обласної ради Василь Касян, голова ради підприємців, голова правління ЗАТ «Коопзвншторг» Анатолій Погребняк, директор регіонального управління ДСФУ «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» Олександр Паливода, заступник голови обласної студентської ради при ОДА Дмитро Сергатий, представники обласного центру зайнятості, керівники галузевих профоб'єднань, голови первинок та ін. У вступному слові голова ФПО Петро Шевченко зазначив, що інтеграція України до Євросоюзу сприятиме її залученню до економічних і соціальних програм європейської спільноти, українці отримають доступ до європейської системи освіти, ринку праці. Разом із тим було відзначено, що вплив інтеграції на ринку праці є неоднозначним. Серед переваг євроінтеграції для української економіки та ринку праці були на-

звані узгодження трудового законодавства з вимогами ЄС, покращення інвестиційного клімату, зростання продуктивності праці, підвищення рівня конкурентоспроможності робочої сили, підвищення стандартів якості життя населення.

Водночас присутні зауважили, що виникнуть серйозні виклики для українського ринку праці, який, діставши шанс інтегруватися в єдиний європейський простір, разом із тим може зазнати негативного впливу. У зону соціальних ризиків потраплять працівники, яких звільнять унаслідок структурних зрушень, малокваліфіковані, недостатньо мобільні. Втрата робочого місця можлива через нижчу конкурентоспроможність робочої сили, неготовність працювати з вищою інтенсивністю на рівні європейських стандартів. У ході круглого столу наголошувалося, що більшість громадян України, у тому числі молодь, здебільшого сприймають євроінтеграцію як суто політичне питання. Що принесе нашій державі підписання Угоди про асоціацію, які наслідки й ризики матимуть економіка, соціальна сфера, врешті-решт люди – до кінця не відомо. Адже цей документ має сотні сторінок і безліч додатків. Разом із тим було відзначено, що підписання Угоди стане стартом в Україні до внесення змін до законодавства, поліпшення стандартів життя. Впровадження європейських норм – справа не одного дня й року, але вони мають сприяти поступальному розвитку економіки, пануванню верховенства законів, забезпеченню високого рівня життя та соціальної захищеності громадян, подоланню корупції тощо.

ЖИТЛОВЕ
ПИТАННЯ

Жвавою виявилася дискусія щодо питання про стан реалізації в області програм молодіжного житлового кредитування. Директор Черкаського регіонального управління Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» Олександр Паливода розповів про діючі програми молодіжного житлового кредитування в області. Відповідні листи щодо фінансування програм забезпечення молоді житлом у 2014 році Федерація профспілок області надіслала до обласної адміністрації, облради та Черкаського міськвиконкому.

СЕМІНАР

БЕЗПЕКА ПРАЦІ: НОВІ АСПЕКТИ

У Черкасах відбувся заключний семінар щодо питань реалізації програми профілактики ВІЛ/СНІДу на робочих місцях, яку протягом року впроваджувала Федерація профспілок області спільно з Міжнародною організацією праці.

ЗА ІНФОРМАЦІЮ ПРЕС-СЛУЖБИ ФПО, до участі у проекті долучилися 12 підприємств, організацій та установ області загальною чисельністю працівників близько 10 тисяч осіб. Із вересня 2012 року відбулося 10 семінарів, на яких голови

профкомів і відповідальні особи за охорону праці підприємств пройшли навчання щодо проблем ВІЛ, розробили програму та заходи з її реалізації для конкретного підприємства з урахуванням специфіки його роботи та віку працюючих. МОП допомогла з відповідним ін-

формативним забезпеченням (підручники, брошури, плакати).

У семінарі взяли участь Національний координатор МОП в Україні Сергій Савчук, члени обласної ради протидії туберкульозу, ВІЛ/СНІДу, працівники обласного центру профілактики та боротьби зі СНІДом, представники підприємств, що впроваджують програму, профспілкова делегація Кіровоградщини.

На семінарі обговорювалися актуальні питання реалізації програм, було за-

гальною досвід політики інформування працюючих щодо ризиків ВІЛ-інфікування, проаналізовано проблеми, які виникли в ході реалізації програми. Учасники семінару розповіли, що проблеми, з якими вони зіткнулися, мають не тільки медичний, а й соціальний і трудовий характер. Відтак Сергій Савчук висловив сподівання, що реалізація проекту на Черкащині триватиме і неодмінно поширяться на інші підприємства виробничої сфери.

ХТЗ: бути в авангарді

Під час відрядження до Харкова кореспонденти «ПВ» відвідали флагман вітчизняного машинобудування – Харківський тракторний завод, який нещодавно відсвяткував своє 82-річчя. Про те, як працює трудовий колектив підприємства у нових ринкових умовах, – у нашому матеріалі.

Тетяна РУБАН
«ПВ»

КРАЩІ СЕРЕД КРАЩИХ

1 жовтня 1931 року з конвеєра Харківського тракторного заводу – одного з гігантів радянської важкої промисловості – зійшов перший трактор. Підприємство стало справжньою кузницею висококваліфікованих робітничих, інженерних, управлінських кадрів для промисловості області, України, всього колишнього Радянського Союзу.

За роки свого існування завод випустив близько 3 мільйонів тракторів різних моделей і модифікацій. Нині питома вага його продукції становить понад чверть обсягів виробництва Державного департаменту тракторного і сільськогосподарського машинобудування України, п'яту частину обсягу машинобудування Харківської області.

Харківський тракторний завод був і залишається єдиним в Україні та країнах СНД підприємством із виробництва уніфікованих гусеничних і колісних машин загального призначення, а також орно-просапних тракторів серії ХТЗ-120/160. Нині сертифікована продукція ХТЗ повністю відповідає стандартам якості ISO-9001, зокрема й трактори малої потужності, які агрегатуються із широким спектром вітчизняних і закордонних машин та знарядь. Окрім того, завод випускає дорожньо-будівельну техніку, гусеничні тягачі, заготовки гарячого штампування, складно-різальний інструмент і технологічне оснащення, лиття, запасні частини.

Вироби ХТЗ упродовж десятиліть мали великий попит не тільки на території колишнього СРСР, а й у країнах Європи, Азії та Африки.

Попри складні умови економічної кризи 90-х років, спад виробництва, завдяки високому інженерно-технічному потенціалу харківські тракторобудівники спромоглися розробити близько 20 базових моделей тракторів потужністю від 14 до 200 кінських сил, що відповідають вимогам сучасних агротехнологій і не поступаються продуктивністю їх імпорнтним аналогам.

Нині важливим напрямом роботи Харківського тракторного заводу є пошук нових ринків збуту. Станом на 1.11.2013 року завод випустив 1147 тракторів, 70% із яких відправляють до Росії, а решту реалізують у країнах зарубіжжя та вітчизняним споживачам.

ГОЛОВНА МЕТА – ЗАХИСТ ТРУДІВНИКІВ

Активну участь у роботі підприємства бере первинна профспілкова організація, що входить до складу Профспілки працівників автомобільного та сільськогосподарського машинобудування України. З 2006 року профком очолює Валерій Дейнеко. До складу профспілкової організації заводу входять 35 цехових профорганізацій, молодіжна рада та рада ветеранів підприємства. Профспілковим членством охоплено 73% усіх працівників.

Своїм головним завданням первинка вважає обстоювання трудових і соціально-економічних інтересів спільчан перед роботодавцями, а також в органах державної влади, місцевого самоврядування, чимало зусиль докладано для залучення до профспілкової громади нових спільчан.

Як розповів Валерій Дейнеко, сьогодні ХТЗ активно працює в напрямі модернізації виробництва: завод ухвалює стратегічний план розвитку до 2018 року. На підприємстві розробляють і втілюють сучасні інструменти виробничої системи, які дадуть можливість зменшити витрати на виробництво. «Якщо раніше, – ділиться Валерій Дейнеко, – на ХТЗ техніку збирали у кількох корпусах, то сьогодні цей процес відбувається під одним дахом, що значно знижує собівартість продукції».

У своїй роботі профспілкова організація керується колективним договором, який укладають з адміністрацією раз на три роки, а двічі на рік неодмінно підбиваються підсумки його виконання. Представники профспілки здійснюють громадський контроль за виплатою заробітної плати, дотриманням законодавства про безпеку та охорону праці, створенням безпечних і нешкідливих умов праці, забезпеченням належних виробничих та санітарно-побутових умов. На

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

Сьогодні Харківський тракторний завод виробляє десятки моделей сучасних тракторів і спецтехніки, яка відповідає усім євростандартам і має незмінний попит у споживачів. Усе це – завдяки надійності виробів, їх ефективності та конкурентоспроможній ціні.

підприємстві проводиться атестація робочих місць, належним чином обладнані робочі місця і побутові приміщення. Працівників заводу забезпечують спеціальним одягом, а у їдальні за доступними цінами їх завжди смачно почастують поживними стравами. На заводі працює поліклініка, діють медпункти, проводяться медичні огляди.

Станом на 1.11.2013 року середньомісячна заробітна плата працівників становить 3134 грн, що більше, порівняно з аналогічним періодом 2012 року.

Профспілкова організація заводу бере активну участь у розвитку масової фізичної культури, спорту, опікується оздоровленням спільчан і членів їхніх родин.

Згідно з колективним договором адміністрація підприємства перераховує на рахунок профорганізації 0,3% фонду оплати праці на культурно-масову, оздоровчу та спортивну роботу.

Неабияку увагу профспілка приділяє відпочинку працівників підприємства: на заводі створено всі умови для оздоровлення та відпочинку працівників. Щороку вони мають змогу отримати путівки на санаторно-курортне лікування, а влітку їхні діти забезпечуються путівками в оздоровчі табори. І все це – за рахунок коштів Фонду соціального страхування та коштів профспілки.

Улітку профспілковий комітет організує оздоровлення спільчан на морі, проводяться екскурсії цікавими місцями України. Тут завжди святкують державні та професійні свята. Крайніх працівників нагороджують грошовими преміями, цінними подарунками, грамотами Кабінету Міністрів, органів місцевого самоврядування, адміністрації та профкому заводу.

Голова Об'єднання профспілок Харківської області Сергій Тесленко, який багато років очолював первинку ХТЗ, і голова обкому профспілки працівників автомобільного та сільськогосподарського машинобудування Віктор Антонов підтримують постійний зв'язок із профспілковою організацією та у разі потреби організації надають їй практичну допомогу.

Підприємство неодмінно долучається і до благодійних справ, бере активну участь у громадському житті Харкова, заходах із благоустрою міста.

ЯКИМ БУДЕ ЗАВТРА?

Та це зовсім не означає, що на заводі немає проблем. Серед них, зокрема, брак коштів, нового обладнання, сучасних енергозберігаючих технологій, кваліфікованих спеціалістів, вузької ринку збуту виготовленої продукції. Відтак, як наслідок, неповний робочий тиждень. Звісно, що вже напрацьовано певні плани, схеми, визначено ділянки, на яких потрібно замінити обладнання. Та для цього необхідні кошти. Тож підприємство потребує реальної підтримки держави. Одні із джерел фінансування – довготривалі кредити під конкретні проекти, які забезпечать кардинальне технологічне та технічне переоснащення, відтак знизиться собівартість на одиницю продукції і за рахунок цього підприємство матиме змогу підвищити заробітну плату.

Та хоч і не всі питання іще вирішені, головне, що керівництво та профспілкова організація заводу незмінно працюють над удосконаленням своєї діяльності, чітко визначили поточні й перспективні завдання для подальшого сталого розвитку підприємства. Тут уміють працювати, борються за ринок, за зростання свого добробуту, не здаються навіть у найважчі часи.

3134 грн
СТАНОВИТЬ
СЕРЕДНЯ
ЗАРПЛАТА РОБІТНИКІВ ХТЗ СТАНОМ НА 1.11.2013 РОКУ

**Raïsa
Чирва**

оглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Угода про асоціацію з ЄС: плюси і мінуси

До саміту ЄС у Вільнюсі, де Україна має підписати Угоду про асоціацію з Європейським Союзом, залишається трохи більше тижня. Про європейську інтеграцію України говорять давно, переважно політики, економісти, політологи тощо. Для пересічних громадян ця тема поки що вкрай непрозора. Більшість наших співвітчизників навіть плутає Угоду про асоціацію із членством в Європейському Союзі. Тим часом пересічні українці воліють знати напевне, що зміниться для кожного із них після 28 листопада, якщо Угоду про асоціацію таки підпишуть. Які вигоди матиме держава загалом і що доведеться зробити, аби не виявитися в європейському домі падчеркою? Що на практиці означатиме наближення України до політичних та економічних стандартів Європи?

ОБОПІЛЬНИЙ ІНТЕРЕС

Так чи інакше, майбутнє нашої країни вирішуватиметься наприкінці листопада у Вільнюсі. Експерти одностайні у тому, що Угода – це унікальний формат партнерства, якого об'єднана Європа не має з жодною іншою країною. І в такому форматі зацікавлена не тільки Україна, а й Європа. Про це Президент Віктор Янукович заявив під час презентації інвестиційних можливостей України в рамках Всесвітнього економічного симпозиуму в Нью-Йорку. «Я переконаний, що приєднання внутрішнього ринку України, її виробничих і сільськогосподарських потужностей до європейського економічного простору матиме позитивний вплив на загальноєвропейську економічну ситуацію і сприятиме виходу Європи з кризи», – зазначив Віктор Янукович. Смілива заява, чи не так? Однак вона має економічне підґрунтя. Більшість політологів та економістів теж вважає, що від результатів Вільнюського саміту серйозну вигоду матиме і Європа.

Народний депутат Ігор Єрмеєв вважає: «Для ЄС – ми цікава країна. У центрі Європи, без війни, 46 млн населення, величезні запаси чорнозему, є ринок збуту, сировина. ЄС в Україні зацікавлений не менше, ніж ми в ньому».

Тож якщо євроінтеграція України виявиться реальною, то ЄС виділятиме со-

лідні кошти на реконструкцію підприємств, адаптацію українського законодавства до європейських стандартів. Відтак Україна у своєму розвитку зробить серйозний крок уперед. Європі вигідно мати такого передбачуваного й цивілізованого сусіда. З огляду на ці міркування, європейці не залишать Україну сам на сам зі своїми проблемами, а опікуватимуться нею на цілком законних підставах.

Європейська інтеграція створює потужні передумови для розвитку потенціалу кожної країни. Яскраве підтвердження цьому – Польща, яку на початку 1990-х за всіма показниками порівнювали з Україною. Натомість Польща завдяки підтримці європейської спільноти зуміла з постсоціалістичної держави перетворитися на одну із держав, що має найстабільнішу економіку в ЄС. Допоки ми розмірковували, який шлях розвитку найбільш прийнятний, поляки сміливо вирушили у бік Європейського Союзу. Нехай ми трохи запізнилися, проте це не означає, що у нас не лишилося шансів стати якщо не найкращими, то однозначно не гіршими. І не біднішими. Варто лише скористатися можливостями, які пропонує Європа.

Ще один момент. На думку політологів, Європа неабияк зацікавлена в тому, аби підписати Угоду про асоціацію без будь-якого перенесення термінів. Щоб не скомпрометувати весь проєкт Східного партнерства. Євросоюз як ніколи сповнений бажання, аби Україна саме зараз стала ближчою.

Голова Представництва ЄС в Україні Ян Томбінський підтверджує цю позицію: «Коли мене запитують, чому я виступаю за те, аби Україна стала асоційованим учасником Європейського Союзу, то я пояснюю, що Європейський Союз зацікавлений, щоб його країна-сусід добре

розвивалася. Україна є найважливішим сусідом Європейського Союзу».

ПЕРЕВАГИ «ШЛЮБНОГО КОНТРАКТУ»

Допоки політики кожен на свій лад вихваляють чи, навпаки, лають європейський вибір України, не зайве пильніше придивитися, які реальні вигоди матиме Україна після вільнюських «заручин». Спершу, пояснюють експерти, треба охарактеризувати ринок ЄС і можливості України – гравця на цьому ринку. Так от: ЄС являє собою ринок обсягом 17,6 трлн доларів і 500 млн споживачів. Експорт України до країн ЄС сягає близько 15 млрд євро. Багато це чи мало? Це близько третини загального товарного експорту країни. Значна його частка припадає на металопродукцію, машинобудування і продукцію рослинництва.

Обсяг ринку ЄС у вісім разів більший, ніж країн Митного Союзу, за вступ до якого нас активно агітує Москва. А про рівень європейського ринку годі й казати. Тому шлях до Європи Україні вигідний не тільки політично, а й економічно.

Після того, як на повну запрацює зона вільної торгівлі, значно розшириться присутність України на європейському ринку, будуть створені нові робочі місця, що стратегічно компенсує тактичні втрати, на які так полюбують вказувати нам із Кремля.

Український бізнес дістане широкі можливості для реалізації власних товарів у ЄС, що неодмінно сприятиме модернізації української економіки та виведе нашу державу на новий конкурентний рівень. Україна матиме чимало плюсів унаслідок підписання Угоди. Насамперед, у нас уперше з'явиться шанс утвер-

До складу Європейського Союзу входять 28 країн загальною чисельністю населення 500 млн осіб.

Україна та ЄС 2007 року розпочали перемовини про нову Угоду про асоціацію, а 2008 року вже йшлося про зону вільної торгівлі, що є складовою Угоди. Наприкінці 2011 року сторони заявили про завершення переговорів, а 30 березня 2012-го парафували Угоду. 15 травня 2013 року Європейська комісія ухвалила проект рішення Ради Європейського Союзу про підписання Угоди про асоціацію з Україною.

Упродовж 2007–2013 років Європейський Союз виділив 347 млрд євро на розвиток інфраструктури, бізнесу та захист довкілля у бідних регіонах

дитися як регіональний лідер, що, у свою чергу, сприятиме зміцненню національної безпеки в Центральній-Східній Європі. Крім того, ми отримаємо надійні гарантії національної безпеки, незалежності, територіальної цілісності, екологічної безпеки. Зростання рівня доходів і соціальних гарантій життя громадян у перспективі позначатиметься на міжнародному іміджі України. Крім того, країна дістане можливість використовувати науково-технічний досвід розвинутих країн, запроваджувати сучасні технології та останні досягнення науки. Відтак суттєво зменшиться залежність української економіки та політики від російської газової монополії.

Серед геополітичних переваг експерти називають те, що нарешті держава побудується елементів економіки радянського минулого та утвердиться як самостійний суб'єкт.

За великим рахунком, українців особливо й не треба агітувати за європейські цінності. Вони знають про них з особистих вражень: гарні дороги, безумовне дотримання вимог дорожнього руху, чистота на вулицях і в парках, зелені зони у дворах багатобарвних, сучасні транспортні засоби на маршрутах. Словом, добробут гро-

мадян у великому європейському домі. Та найголовніше, як стверджують власне європейці, – правова захищеність. Упевненість кожного у своєму майбутньому. Високі стандарти освіти й медицини, пенсійного забезпечення. І ще багато складових, про які ми зараз лише мріємо.

У разі підписання Угоди українці житимуть хоч поки що і не в об'єднаній Європі, але вже за європейськими законами. А це значний крок уперед.

Єврокомісар Штефан Фюле повідомив, що ЄС готовий виділити Україні 186 млн євро на реалізацію програми реформ і ще 610 мільйонів – після того, як Київ виконає всі вимоги. Крім того, унаслідок режиму вільної торгівлі з Євросоюзом, який запропацює у разі підписання Угоди про асоціацію України та ЄС, щорічний приріст української економіки становитиме понад 6%.

ГРА НА РІВНИХ?

Підписання Угоди про асоціацію, звісно, не означатиме, що після 28 листопада ми прокинемося в іншій, оновленій країні. На швидкі позитивні результати годі й сподіватися. Економіст Борис Кушні-

рук переконаний: «Ми не матимемо якихось швидких вигод. Навпаки, може статися, що ми стикнемося зі ще більшою конкуренцією. Це означає втрату українськими виробниками своїх позицій. Тобто у короткостроковому вимірі Україна навіть може мати втрати... Якщо нам дають доступ до європейської зони, то це означає, що ми маємо бути готові до жорсткої та нещадної конкуренції з тамтешніми компаніями, для яких не існує поняття «альтруїзм». Вільна торгівля з таким потужним партнером, як Європейський Союз, означатиме для українських підприємств шалену конкуренцію, якої слабкі не витримають. Але ж здорова конкуренція ще нікому й ніколи не зашкодила. Навпаки, була рушієм позитивних змін і в економіці, і в аграрному секторі».

Президент Київської школи економіки Павло Шеремета пояснює: «Виникнуть труднощі звичайної конкуренції. Це нормальна конкуренція на світових ринках, і я особисто в жодному разі не сприймаю цю асоціацію з Євросоюзом як завершення дороги, я її сприймаю як початок дороги. Але це початок складного шляху, ніхто не зустрічає нас із хлібом-сіллю на червоній доріжці. Нам потрібно

буде відстоювати, забирати, а б сказав жорстко – вигризати ті сегменти світового ринку, які, як ми вважаємо, належать нам. І це складна робота, тому що на них претендують інші, конкурентні, вкрай агресивні та доволі амбіційні сторони: Азія, Північна Америка, європейські конкуренти».

Глава українського уряду Микола Азаров на засіданні Кабміну заявив, що перспективи роботи українських компаній на євrorинку – вже не наочне питання, а практичне. Він наголошує на рівноправному партнерському співробітництві в торговельно-економічній сфері між Україною та Європейським Союзом після підписання Угоди про асоціацію.

«Ми розпочали адаптацію нашої економіки до умов євrorинку, і робити це потрібно доволі швидко. Не можна згаяти переваги, надані Україні в перехідний період», – зазначив очільник уряду і додав, що у всіх ситуаціях Україна керуватиметься виключно національними інтересами.

Так, це боротьба за економічне виживання, навіть природний відбір для окремих сегментів галузей економіки, але боротьба, від якої виграє громадянин України, її економіка і, зрештою, держава. Для найбільш чутливих сегментів економіки країни будуть визначені певні перехідні періоди та сприятливі адаптаційні умови, які дадуть змогу запобігти шокowym явищам. І ніхто не зробить за нас нашу роботу. Треба діяти, працювати за новими правилами й грати на рівних із сильними європейськими супротивниками.

А що ж, якщо раптом на Вільноському саміті ми зазнаємо поразки? Експерти заспокоюють: життя на цьому не завершується. Попри заяви скептиків, криза у відносинах з Євросоюзом не виникне. Звісно, нам неабияк потрібно зближення з Європою. Але не за будь-якої ціни, а зі збереженням власних інтересів.

АСОЦІАЦІЯ – ЦЕ ЩЕ НЕ ЧЛЕНСТВО В ЄС

Політики, які занадто романтизують перспективи європейської інтеграції України, підводять людей до думки, що на Вільноському саміті відбудеться щось неймовірне. Мовляв, від підписання Угоди про Асоціацію залежить членство України в Європейському Союзі. Насправді це не зовсім так. Після підписання Угоди Україна вважатиметься асоційованим членом Євросоюзу. Але цей статус геть не означає, що країна автоматично увійде

до євроспільноти. І ще одне: підписання Угоди про Асоціацію не є першим етапом вступу до ЄС, у чому нас переконають деякі політики. Нині близько 30 країн уклали різноманітні Угоди про асоціацію з Європейським Союзом. Але навряд чи колись вони стануть членами ЄС. Адже у цьому списку – Алжир, Туніс, Ліван, Єгипет, Йорданія, Марокко, Палестина, Чилі, Ізраїль. Тобто ці угоди передбачають політику добросусідства та співробітництва між ЄС та державою – асо-

ційованим членом. Адаже навряд чи хтось всерйоз вважає, що країни Африки колись стануть повноправними членами Євросоюзу. Крім того, підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС не означає, що в країні стануться миттєві зміни. На нас чекає складний і тривалий процес ратифікації документів. Адаже у разі підписання Угоди спершу має ратифікувати Верховна Рада України, тоді документ проходить відповідні внутрішньодержавні процедури у 28 державах-

членах Європейського Союзу, а після того у разі отримання попередньої згоди Європейського Парламенту її має схвалити Рада ЄС. Причому країни Європейського Союзу здійснюють ратифікацію Угоди у два етапи – на союзному рівні та у національних парламентах. Угода набуває чинності через місяць після здачі останнього документу про ратифікацію або схвалення. Окремі положення Угоди застосовуватимуться тимчасово до набуття чинності документа у по-

вному обсязі. Така тимчасова угода потрібна, аби якнайшвидше розпочати впроваджувати заходи із економічного співробітництва. Адаже процес ратифікації може затягнутися на роки. Тим більше, що ми вже маємо приклад: процес ратифікації Угоди про партнерство і співробітництво між Україною, європейськими співтовариствами та їх державами-членами тривав чотири роки: документ було підписано 1994 року, а повністю ратифіковано лише 1998-го.

75-ТА РІЧНИЦЯ ВІД ДНЯ ЗАСНУВАННЯ ЗВАННЯ «ГЕРОЙ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ПРАЦІ»

У 1921 році ініціаторами встановлення звання «Герой Праці» були профспілки. Цього ж року 1 травня 309 пітерським робітникам було присвоєно це звання. Через 6 років уряд країни законодавчо підтримав рух щодо присвоєння кращим працівникам звання Герой Праці.

27 липня 1927 року ЦВК та Раднарком Союзу РСР своєю постановою офіційно затвердили звання «Герой Праці», при цьому трудовий стаж нагороджуваного повинен бути не менше 35 років.

Уже 27 грудня 1938 року було видано Указ Президії Верховної Ради СРСР «Про встановлення вищого ступеня відзнаки – звання Герой Соціалістичної Праці». Нагородженому вручався орден Леніна та Грамота Президії Верховної Ради СРСР.

22 травня 1940 року Указом Президії Верховної Ради СРСР «Про додатковий знак відзначення для Героїв Соціалістичної Праці» встановлено особливу відзнаку – золоту медаль «Серп і молот». А з 3 березня 1949 року на батьківщині дівчи Герої Соціалістичної Праці встановлювався бронзовий бюст.

ПАМ'ЯТЬ ЖИВА

У Хмельницькій області всі заходи, присвячені 75-річчю з дня заснування почесного звання Героя Соціалістичної Праці, проводять-

ся під гаслом «Війною опалені – працею звеличені». Під час 12 мітингів з ушанування світлої пам'яті Героїв відкрито 21 меморіальну дошку. В 89 населених пунктах, де народилися, проживали, працювали Герої Соціалістичної Праці, в шкільних і сільських музеях оформлені стенди.

За останні два роки в Луганській області відкрито Алеї Трудової слави в 18 містах та районах.

Підтримана ініціатива ради Одеської обласної організації ветеранів, і на Театральній площі міста-героя Одеси поряд із стелою Героям Радянського Союзу відкрита стіна-стела, на якій викарбовані прізвища 121 Героя Соціалістичної Праці Одещини. Працюють меморіальні музеї Героїв, серед яких музей видатного вченого-офтальмолога В. П. Філатова.

В 11 районах Кіровоградської області створені галереї портретів Героїв Соціалістичної Праці, в інших районах на будинках, де вони мешкали, встановлюються меморіальні дошки.

У багатьох населених пунктах Чернівецької області колишні

«Дошки пошани» перетворені на стенди «Кращі люди», де розміщені портрети Героїв Соціалістичної Праці та нагороджених орденами Леніна, Жовтневої Революції, Трудового Червоного Прапора, «Знак пошани» та ін.

Видано книги та брошури про Героїв Соціалістичної Праці та видатних людей праці в м. Києві, Одеській, Херсонській, Хмельницькій, Луганській, Запорізькій, Донецькій, Харківській областях, готуються до друку видання в Кіровоградській та Дніпропетровській областях.

За даними Пенсійного фонду України, станом на 1.08.2013 в країні нараховується 518 Героїв Соціалістичної Праці, 106 повних кавалерів ордена Трудової Слави, 35 Героїв Радянського Союзу.

ЗІ СВЯТОМ!

110 РОКІВ НА ЗАХИСТІ ПРАВ СПІЛЧАН

5 листопада 2013 року НТУУ «Київський політехнічний інститут» відсвяткував визначну дату в своєму житті – 110 років від дня народження профспілкової організації.

У залі Вченої Ради на урочисте засідання профкомом зібрані закордонні гості, викладачі, студенти, працівники вишу. 110 років в історичному

вимірі – досить короткий відрізок часу. Проте для первинної профспілкової організації КПІ це епоха становлення, розквіту й об'єднання навколо єдиної мети – захист соціально-економічних інтересів своїх працівників і студентів. І на підтримання традицій ось уже понад століття первинка обстоює права освітан флагмана політехнічної науки.

За словами голови профкому співробітників Віталія Молчанова, сьогодні невід'ємне від історії. Відкриваючи урочистості, він коротко окреслив основні віхи діяльності організації. Перспектив розвитку й млодіжного запалу додав засіданню голова профкомом студентів Андрій Гаврушкевич, розповівши про захист прав студентської молоді. Слова вітань цього дня лу-

нали й від ректора НТУУ «КПІ» Михайла Згуровського, почесного голови Профспілки освітан Леоніда Сачкова, голови Київської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України Олександра Яцуня, а також колег, друзів, соціальних партнерів та ін.

НОВИЙ ФОРМАТ

ЗУСТРІЧ СТУДЕНТСЬКОГО ПРОФАКТИВУ

Віталій КОПИШ

Чернівецька обласна організація Профспілки працівників освіти і науки України

Днями Чернівецька обласна організація Профспілки працівників освіти і науки України провела традиційний щорічний захід з нагоди Міжнародного дня студентів. Цього разу зустріч відбулася зовсім у новому

форматі, запропонованому самими лідерами студентських профорганізацій. На початку студентського свята до присутніх звернулася голова обласної профорганізації Тетяна Матвеева. Вітаючи молодих профспілковців, вона висловила кілька теплих слів на адресу кожного студентського профкому вишу, а також розповіла про структуру та діяльність профспілки.

У свою чергу, студентські первинки представили власноруч створені презентації, відеоролики, вокальні та гумористичні номери. Насичену програму зустрічі продовжили тренінги особистого розвитку, які провели викладачі кафедри соціальної та практичної психології Чернівецького національного педагогічного університету, тренер міжнародних програм ЮНЕСКО

Інна Чистенко та психолог, психотерапевт, тренер-викладач Українського інституту «Позитивний крок культурної психотерапії і менеджменту» Катерина Долинська. В цікавій і грівовій формі студенти за допомогою тренерів-психологів працювали над проблемними питаннями організації, комунікації всередині колективу, власними життєвими установками.

ПІДСУМКИ

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

5 листопада було підписано спільне рішення щодо поліпшення ефективності соціального діалогу у Березнівському районі Рівненської області. Це дев'ятий район, у якому працювали представники ФПО на чолі із заступником голови Федерації Марією Рожко. Робоча група проаналізувала стан укладання та виконання колективних договорів організації району різних форм власності. У ході вивчення ситуації членами групи проводилися консультації з питань охорони праці, механізму розробки та виконання колективного договору, оплати праці, заборгованості із зарплати, зайнятості,

задоволення духовних і культурних потреб тощо. За результатами робочої підздки було підбито підсумки, визначено головні проблеми та переваги району. На підставі отриманих даних голова ФПО, голови адміністрації та районної ради, представник від об'єднання роботодавців прийняли спільне рішення. Оцінюючи стан соціального діалогу в районі, голова ФПО Микола Шершун зазначив, що відсутність будь-якого формалізму – найкращий шлях до вирішення спірних питань у переговорах між владою, профспілками та роботодавцями.

КОНФЕРЕНЦІЯ

ТРИВОГИ І НАДІЇ БУРОВИКІВ

Сергій ЛИЗАНЧУК
Івано-Франківська обл.

Нещодавно відбулася звітно-виборна профспілкова конференція Прикарпатського управління бурових робіт, учасники якої обговорили важливі проблеми трудового колективу одного з найбільших на Прикарпатті підприємств нафтогазового комплексу. У доповіді голови профкому ПУБР Григорія Третяка, виступах делегатів висловлювалися глибока стурбованість діями правління ПАТ «Укрнафта», які призвели до різкого зменшення обсягів буріння, а відповідно й видобутку нафти та газу. Із загрозою масового скорочення працівників наполегливо бореться профком управління за підтримки обласної та центральної ради галузевої профспілки. За звітний період профком не давав своєї згоди на скорочення жодного працівника.

Члени трудового колективу направили звернення до Прем'єр-міністра України М. Я. Азарова, в якому вимагають кардинально змінити ситуацію, аби домогтися виконання державних завдань із збільшення видобутку нафти і газу. Делегати конференції наголосували, що протягом звітного періоду адміністрація та профком управління виявляли турботу про створення належних умов роботи та виробничого побуту працівників. У кожній буровій бригаді працюють ідеальні, пересувні вагончики обладнані всім необхідним для відпочинку тих, хто працює вахтовим методом, тощо. Також буровики одержували лікувальні путівки, а їхні діти мали можливість оздоровлюватися в літній період у стаціонарних закладах. Делегати конференції перебрали на посаду голови профкомом Григорія Третяка, виявивши довіру своєму профспілковому лідеру.

СПІВЧУТТЯ

Центральний комітет профспілки працівників текстильної та легкої промисловості України висловлює щире співчуття головному бухгалтеру Луганської обласної організації профспілки Змієвець Валентині Володимирівні з приводу смерті її чоловіка.

Фото Анатолія ЛИСЕНКА

Система загальнообов'язкового державного соціального страхування: складова соціального діалогу

14–15 листопада в Будинку спілок Федерація профспілок України спільно з Фондом ім. Ф. Еберта провели семінар «Система загальнообов'язкового державного соціального страхування: складова соціального діалогу, шляхи вдосконалення».

Олена ОВЕРЧУК
«ПВ»
Інформаційно-аналітичний
центр ФПУ

Мета організаторів заходу – представити аналіз системи загальнообов'язкового державного соціального страхування та її запровадження, а також підготувати рекомендації профспілок про подальше її вдосконалення.

У семінарі взяли участь голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці Петро Цибенко, голова підкомітету з питань державного соціального страхування, розвитку соціального діалогу та діяльності об'єднань громадян сторін соціального діалогу цього Комітету Людмила Денісова, в. о. першого заступника Голови ФПУ Григорій Осовий, заступник Голови ФПУ Сергій Українець, керівник Департаменту соціального діалогу та соціального страхування апарату ФПУ Галина Колосюк, представник Фонду ім. Ф. Еберта

Галина Мещерякова, представниці урядових структур, секретаріату НТСЕР, галузевих профспілок та територіальних об'єднань профспілок, члени постійної комісії Ради ФПУ з питань соціального діалогу та соціального страхування, а також правління та наглядових рад фондів соціального страхування від профспілкової сторони.

Відкрив захід в. о. першого заступника Голови ФПУ Григорій Осовий, який розповів про роль профспілок у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування та поінформував учасників семінару про механізм впливу Федерації профспілок України, СПО об'єднань профспілок на діяльність фондів соціального страхування, прийняття принципів рішень щодо соціального захисту працівників, активну участь профспілок у соціальному діалозі. Григорій Осовий також зазначив, що у ході зустрічі Президента України Віктора Януковича з представниками ФПУ і УСПП Голова ФПУ Юрій Кулик підкреслював, що одне з головних питань, яке турбує членів профспілок і потребує нагального вирішення, стосується погашення заборгованості із заробітної плати і соціальних виплат. Особливу увагу Президента лідер профспілок привернув до затримання виплат соціальної допомоги безробітним, допомоги в зв'язку з нещасними випадками на виробництві, лікарняних, допомоги при народженні дитини тощо.

Після цієї зустрічі Глава держави дав уряду низку доручень, які було розглянуто на засіданні Кабміну 13 листопада. Під час засідання Прем'єр-міністр України Микола Азаров

критично оцінив роботу окремих міністрів, які несуть персональну відповідальність за виконання зазначених завдань. Микола Азаров наголосив, що він особисто затвердить графік ліквідації заборгованості, щоб до 10 грудня погасити всі борги із соціальних виплат.

Голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці Петро Цибенко, виступаючи перед учасниками семінару, подякував ФПУ й особисто Григорію Осовому за ініціативу проведення

ціального страхування», висвітливши роль законодавчого органу України у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Розповідаючи про профспілкові бачення подальшого розвитку соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, заступник Голови ФПУ Сергій Українець зазначив, що потрібно домагатися справедливості страхового забезпечення. Це стосується як компенсації постраждалим,

«Моделі реформування системи загальнообов'язкового соціального страхування в контексті необхідності запровадження системи медичного соціального страхування та обов'язкової накопичувальної пенсійної системи», «Організація робочих органів Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань щодо виконання вимог базового Закону: результати, проблеми, перспективи», «Бачення профспілок щодо подальшого розви-

Цікаво, що в рейтингу організації Help Age International серед країн, у яких найвигідніше зустріти старість, Україна посідає аж 66-те місце. Натомість щасливу старість забезпечено пенсіонерам Швеції, Норвегії та Німеччини, яким належать відповідно 1–3 місця рейтингу. Варто зазначити, що під час аналізу бралися до уваги такі фактори, як добробут, можливості роботи й освіти, стан здоров'я, сприятливе середовище для життя.

семінару з надзвичайно важливої, гострої та болючої теми соціального страхування в Україні, наголосивши: «Ми з вами надзвичайно зацікавлені зберегти й вдосконалити систему соціального страхування для того, щоб вона працювала на користь людини праці і дозволяла соціально захистити її». Також Петро Цибенко розповів про діяльність Комітету, його структуру та завдання.

Голова підкомітету з питань державного соціального страхування, розвитку соціального діалогу та діяльності об'єднань громадян сторін соціального діалогу Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці Людмила Денісова виступила у вступній сесії «Соціальний діалог в формуванні ефективної системи со-

так і профілактичної роботи, що передбачає насамперед гнучкі тарифи, знижки та надбавки. Необхідно також запровадити систему жорстких матеріальних санкцій проти тих роботодавців, які нехтують вимогами охорони праці, розібратися у питаннях медичного страхування. Не можна допускати в цю сферу ті комерційні структури, для яких найголовнішим є гроші, а не людське здоров'я та життя. Сергій Українець також запропонував Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві створити власну систему лікарняних засобів та навчальних закладів.

На семінарі розглядалися й інші теми: «Адміністрування єдиного соціального внеску: результати, проблеми, перспекти-

тку соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань», «Практика взаємодії органів Держгірпромнагляду з профспілками щодо запобігання нещасним випадкам на виробництві та професійним захворюванням». Учасники семінару шукали відповіді на запитання, як покращити роботу профспілок у сфері запобігання нещасним випадкам на виробництві та професійним захворюванням і як забезпечити подальший розвиток соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Також було окреслено консолідований план дій для подальшого вдосконалення системи загальнообов'язкового державного соціального страхування.

5,2
МЛН ОСІБ
ОТРИМУЮТЬ
ПЕНСІЇ ВІД 1001
ДО 1200 ГРН

РЕОРГАНІЗАЦІЯ | ПРИЄДНАННЯ ОДНОГО ПІДПРИЄМСТВА ДО ІНШОГО

ЗЛИТТЯ, ПОДІЛ, ПЕРЕТВОРЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ ТА ЇХ НАСЛІДКИ

? Вищою організацією прийнято рішення про злиття двох юридичних осіб. При цьому штатний розпис поглинаючої організації не змінюється. Які наслідки матиме така реорганізація для працівників юридичної особи, що поглинається?

Відповідно до ст. 106 Цивільного кодексу України злиття, приєднання, поділ та перетворення юридичної особи здійснюються за рішенням його учасників або органу юридичної особи, уповноваженого на це установчими документами, а у випадках, передбачених законом, за рішенням суду або відповідних органів державної влади. Із змісту звернення випливає, що у вашому випадку відбувається приєднання однієї юридичної особи до іншої, а не їх злиття, оскільки внаслідок такої реорганізації не створюється нової юридичної особи. Рішення про реорганізацію, що приймається власником майна або уповноваженим ним органом, має містити перелік заходів щодо найманих працівників юридичних осіб, що беруть участь у приєднанні. У випадку, якщо штатний розпис поглинаючої організації не змінюється, це означає, що працівники юридичної особи, що поглинається, підлягають звільненню внаслідок скорочення їх чисельності (штату) у зв'язку з реорганізацією.

док скорочення їх чисельності (штату) в зв'язку з реорганізацією. Згідно із ч. 3 ст. 36 Кодексу законів про працю (КЗпП) у разі зміни власника підприємства, а також його реорганізації

гану можливе лише у разі скорочення чисельності або штату працівників (п. 1 ч. 1 ст. 40 КЗпП). Таке звільнення має відбуватися за процедурою, визначеною у КЗпП стосовно випадків

Слід також звернути увагу на гарантії у разі звільнення вагітних і жінок, які мають дітей віком до трьох (шести) років, одиноких матерів за наявності дитини віком до 14 років або

У випадку, якщо штатний розпис поглинаючої організації не змінюється, це означає, що працівники юридичної особи, що поглинається, підлягають звільненню внаслідок скорочення їх чисельності (штату) у зв'язку з реорганізацією.

(злиття, приєднання, поділу, виділення, перетворення) дія трудового договору працівника продовжується. Припинення трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним ор-

розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органом, тобто з наданням усіх гарантій та компенсацій, передбачених законодавством України про працю.

дитини-інваліда з ініціативи власника або уповноваженого ним органом, передбачені ст. 184 КЗпП.

Департамент правового захисту апарату ФПУ

СОЦВІПЛАТИ

КОМПЕНСАЦІЯ ВІДПУСТКИ ОДИНОКІЙ МАТЕРІ

? Маю статус одинокої матері і збираюся звільнитися з роботи. За який період мені повинна бути виплачена компенсація за невикористані додаткові відпустки, передбачена для працівників, які мають дітей?

відпустка тривалістю 10 календарних днів без урахування святкових і неробочих днів. Якщо працівник із будь-яких причин не скористав своїм правом на таку відпустку в році досягнення дитиною певного віку або ж за кілька попередніх років, він має право використати її, а у разі звільнення, незалежно від підстав, йому має бути виплачено компенсацію за всі невикористані дні відпусток. Чинним законодавством не передбачено строку давності, після якого втрачається

право на додаткову відпустку працівникам, які мають дітей. Жінки, що мають статус одинокої матері, набули права на таку соціальну відпустку з 18.11.2004, після внесення відповідних змін до ст. 19 Закону України «Про відпустки». Тож одинока мати має право на відпустку, передбачену ст. 19 Закону, а також компенсацію у разі її невикористання, починаючи з 2004 року.

Департамент правового захисту апарату ФПУ

Відповідно до ст. 19 Закону України «Про відпустки» (далі – Закон) жінці, яка працює і має двох або більше дітей віком до 15 років, або дитину-інваліда, або яка вносила дитину, одинокої матері, батьку, який виховує ди-

тину без матері (в тому числі у разі тривалого перебування матері в лікувальному закладі), а також особи, яка взяла дитину під опіку, чи одному з прийомних батьків надається щорічно додаткова оплачувана

ФІНАНСИ

ЧИ ПРАВОМІРНИЙ ШТРАФ?

? Я працюю на приватному підприємстві. Поясніть, будь ласка, чи є правомірним накладання роботодавцем штрафів на працівників за запізнення на роботу? Якщо ні, куди можна звернутися за захистом своїх прав?

Накладання штрафів на працівника за будь-яку провину є неправомірним. По своїй суті це є порушенням його права на оплату праці, оскільки саме з неї роботодавець протиправно здійснює відрахування. Відповідно до ст. 35 Закону України «Про оплату праці» контроль за додержанням законодавства з цих питань на підприємствах у межах наданих повноважень здійснюють:

- центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в сферах трудових відносин, соціального захисту населення;
  - центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю;
  - органи державної податкової служби;
  - фінансові органи;
  - професійні спілки та інші органи (організації), що представляють інтереси найманих працівників.
- Вищий нагляд за додержанням законодавства про оплату праці також здійснює Генеральний прокурор України та підпорядковані йому прокурори. Отже, із заявою про порушення прав на оплату праці можна звернутися:

- до профспілки, членом якої є працівник;
- до відповідного територіального органу Держпраці України (Державної інспекції з питань праці);
- до органу прокуратури за місцем розташування підприємства (у разі, якщо територіальний орган Держпраці України не надав допомогу);
- до суду із заявою про видання судового наказу про виплату заборгованої заробітної плати (за умови наявності відповідних доказів).

Правовими підставами для звернення за захистом трудових прав є порушення роботодавцем ст. 21 (Права працівника на оплату праці), 22 (Гарантії дотримання прав щодо оплати праці), 25 (Заборона обмежень працівника вільно розпорядитися своєю заробітною платою) та 26 (Обмеження розміру відрахувань із заробітної плати) Закону України «Про оплату праці».

При цьому слід взяти до уваги, що відповідно до ст. 3 Кодексу законів про працю України (КЗпП) законодавство про працю, що включає КЗпП та згаданий Закон, регулює трудові відносини працівників усіх підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, виду діяльності і галузевої належності, а також осіб, які працюють за трудовим договором із фізичними особами.

Департамент правового захисту апарату ФПУ

ОГОЛОШЕННЯ

Печерське РУ ГУМВС України в м. Києві оголошує конкурс на заміщення вакантної посади спеціаліста фінансового сектору. Вимоги: освіта повна вища економічна за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста. Телефон для довідок: (044) 280-87-82.

Збирання дизельного двигуна для потяга

Безпека – передусім!

Харківський базовий медичний коледж № 1. Студенти залюбки беруть участь у цікавих театральних виставах

Процес монтажу кабіни для трактора (ХТЗ)

По ФЕДУ ми не змогли пройти, та, зважаючи на відремонтований корпус, можна сказати, що підприємство процвітає

Промисловий Харків

Кирило ЛАТИШЕВ, «ПВ»
Фото автора

Перша столиця нашої держави – місто Харків нині один із найбільш розвинутих промислових центрів країни. Напевне, не всі знають, чим живе сьогодні це місто. Тож ми з колегами вирішили навідатися у Харків, аби розповісти читачам про турботи й радості цього чудового міста.

По приїзду ми планували відвідати якомога більше підприємств, та насправді часу вистачило лише на декілька, однак і враження склалися неоднозначні.

Побували ми на Харківському тракторному заводі (ХТЗ), заводі ім. Малишева, державному підприємстві «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», також ненадовго завітали до Харківського базового медичного коледжу № 1, де готують майбутніх спеціалістів для закладів охорони здоров'я.

Кожне підприємство має свої сильні та слабкі сторони, у кожного колективу – власний шлях розв'язання проблем. На одних підприємствах колектив і керівництво не можуть дійти згоди щодо соціальних питань, у інших навпаки – керівництво всіляко підтримує колектив і намагається допомогти працівникам. Так чи інакше, а кожне підприємство неодмінно намагається вижити. Слід віддати належне всім трудівникам: саме завдяки їхнім умінням, старанням та головному – терпінню потужні промислові підприємства міста тримаються на плаву в цей складний для української економіки час. Робоче місце сьогодні, як і колись, цінують і ним дорожать.

Загалом нам сподобалася подорож, і ми вдячні всім, хто сприяв і допомагав нам у цій справі.

За радянських часів із цього конвеєра за добу сходило близько 250 тракторів.

На заводі ім. Малишева працює чимало молоді

«РІЗНИЦІ NET»

Семен ПЕРЦОВСЬКИЙ

Того дня на сцені Палацу культури хіміків Северодонецького об'єднання «Азот» виступили десятки найвідоміших артистів.

Точніше – тих, хто їх зображував. Це своєрідне шоу двійників назвали «Різниці NET». Програма проходила як конкурс: хто спроможеться створити образ, ближчий до оригіналу й

водночас дотепний? Робітники та інженери хімічних цехів зовсім непогано впоралися з пародіями на зірок шоу-бізнесу, зокрема, з виконанням їхніх хітів і шлягерів. Численні глядачі, вболівальники дістали неабияке задоволення від цих іскромних виступів.

«Треба віддати належне й нашим майстрам, які одягали самодіяльних виконавців: гримерам, перукарям, музикантам, режисерам, танцювальним і вокальним групам супроводу, технічним службам, – розповідає директор Палацу культури Олена Кисіль. – А правління й профспі-

лковий комітет «Азоту» подбали про призи для кращих виконавців». Звісно, певна відмінність від популярних артистів, як-то кажуть, мала місце. Проте «двійники» теж можуть виринути на гастролях – а раптом ніхто нічого не помітить?!

ОБЛИЧЧЯ ЕПОХИ – ОБЛИЧЧЯ РЕКЛАМИ

КРАЩИХ ПРОСТО НЕМАЄ

Тетяна МОРГУН
спеціально для «ПВ»

«Реклама – не точна наука. Це навіювання. А навіювання – це мистецтво», – казав великий метр рекламного бізнесу Вільям Бернбах. Так чи інакше, але, виявляється, обличчям нової рекламної кампанії легендарних парфумів Chanel № 5 буде не менш легендарна Мерілін Монро, пише korrespondent.net. Певна річ, копірайтери не могли не обіграти її відому фразу: «Єдине, що я вдягаю на ніч, це крапелька парфумів Chanel № 5». А якщо додати до цього неперевершено привабливу зовнішність Мерілін Монро, то виходить, що вона з того світу сама вклала в руки метрів американської рекламної індустрії виграшний хід. На телебаченні й у глянцевих журналах вирішено використати добре відому чорно-білу фотографію зірки: в сукні з глибоким декольте та бретелькою, що сповзає з плеча, білявка притискає до грудей флакон з улюбленими парфумами.

Хто, скільки й кому заплатив за використання цього образу, невідомо. Зате відомо, що оскільки Монро не мала безпосередніх спадкоємців, вона заповіла свій статок славетному театральному педагогові Лі Страсбергу, котрого шанувала як свого наставника у мистецтві. Згодом уже вдова Страсберга продала права на використання образу Монро компанії Джеммі Солтера, що зажила недоброї слави «компанії з управління мертвими знаменитостями». Контракт дозволяє Солтеру використовувати образ Мерілін з рекламною метою також і в кіно – за допомогою новітніх технологій. У такий спосіб Монро вже стала «обличчям» американської марки засобів для волосся. І, знову ж таки, як слоган взято цитату актриси: «У Голлівуді гідність дівчини важить набагато менше, ніж її зачіска». Очільникові компанії неодноразово дорікали за бренд, де в рекламі використано образ давно померлої жінки, але той відказував: «Ми не знайшли кращого обличчя».

Мерілін Монро не єдина зірка, котра стала обличчям компанії з просування якогось продукту. Трохи раніше «воскреслили» славетну Одри Хелберн – для реклами шоколаду. Підключили суперсучасні технології – й одна з найкрасивіших актрис усіх часів, еталон жіночності й витонченості, ожила в кадрі. За сюжетом, вона їде в автобсі (саундтрек – музика до фільму «Сніданок у Тіффані»), а гарний юнак запрошує її до кабіюлета. Та юна леді відмовляється від привабливого знайомства, віддаючи перевагу шоколаду.

Виникає запитання: цинічно чи ні експлуатувати образи зірок, які давно померли? Думки людей із цього приводу розійшлися. Одні вважають подібні прийоми аморальними, вульгарними, неприпустимими. А інші у захваті від можливостей сучасної техніки, що дає змогу оживити зірок давніх років, бо вони й сьогодні далеко попереду багатьох із тих, хто претендує на подібне завдання.

ПОСТАТІ | ЛІРИЧНО-САРКАСТИЧНИЙ ОСТАП ВИШНЯ

ВИШНЕВИЙ САД

Тетяна МОРГУН
спеціально для «ПВ»

Великий майстер усмішок Остап Вишня (Павло Михайлович Губенко) народився 13 листопада 1889 року на хуторі Чечва Зінківського повіту на Полтавщині. А ось його коментар у «Моїй автобіографії» (1927) щодо цієї події: «У мене не було жодного сумніву в тому, що я народився, хоч і під час моєї появи на світ білий і потім – роки, мабуть, із десять підірід – мати казали, що мене витягли з колодязя, коли напували корову Орншкку».

Отже, можна розказати про щось цілком серйозно, а можна – із гумором. Дотепних людей немало, та найчастіше вони просто «видають» швидким розумом кумедні репліки з різних приводів; буває, що хтось аж напинається, аби хоч якось блиснути таким-сяким дотепом. Остап Вишня з іншої категорії. Його гумор народився разом із ним і разом із ним мужнівав; цей гумор Вишневий був істотною часткою ества Павла Губенка, способом його світосприйняття, починаючи з самого себе. Адже письменник мав кредо: «В когось бракує духу посміятися над власними вадами, краще тому вік не сміятися». Відчуваєте гоголівську інтонацію? Думається, не лише щирий дар Божий, а й Полтавщина його улюблених Гоґоля та Котляревського, вміння «почапити хибу й кризь слези посміятися», тобто певні біографічні чинники, теж відіграли роль у становленні й розвитку таланту Остапа Вишні. Гумор його світлий, лагідний, людяний. «Він світив, як сонце, до нього люди тяглися, як до сонця. Він умів і гриміти, як грім, і того голосу боялись усі плазуни й негідники», – писав Максим Рильський, великий друг гумориста. Нагадаємо принагідно, що Остап Вишня стояв біля витоків журналу «Перець», був членом редколегії та головним співробітником, сміливо заявляючи: «Ми критикували, критикуємо й будемо критикувати радянських дурнів». Шкода, що журнал нещодавно закрили – мабуть, Остап Вишня на тому світі вкотре зітхнув і зажурився...

З 1907 року Павло Губенко працював фельдшером, але через десять років цю професію покинув задля журналістики й літератури. Влітку 1921

року в «Селянській правді» з'являється усмішка «Чудака, їй-богу!», вперше підписана псевдонімом Остап Вишня. (Походження псевдоніму не могла пояснити навіть родина письменника. Радше за все, просто милозвучно, весело, кумедно). Відтак різні газети й журнали почали буквально вихоплювати один в одного Вишневі усмішки, фейлетони, гуморески. Вишня став «королем тиражу», привичив мільйони земляків до читання українських видань, зроби́в чи не найзатребуванішим і най-

Вишня часто сам виступав із читанням своїх творів і робив це так майстерно й вправно, що врешті-решт без його участі не обходився жоден літературний вечір.

«Усмішки» Остапа Вишні я полюбив. Полубив їх за те, що вони ароматні, за те, що вони ніжні, за те, що вони жорсткі, за те, що вони смішні й водночас глибоко трагічні», – писав Микола Хвильовий, близький друг письменника.

...Трагічною виявилася й доля самого гумориста. На початку 30-х ро-

«Остап Вишня – чародій сміху... Країна веселої мудрості. Слава України, її невмируща краса».

Олесь Гончар

популярнішим автором після Тараса Шевченка, як писали сучасники письменника.

А перша збірка Остапа Вишні називалася «Марк Твен – Остап Вишня. Сільськогосподарська пропаганда» (1923). Тут розміщено оповідання Марка Твена «Як я був редактором сільськогосподарського часопису» й три – Остапа Вишні. Таке «літературне партнерство» робить честь не лише освіченості Вишні, а й його неповторному почуттю гумору; схоже, до речі, вирізняло й американського письменника. Одна за одною з'являються й інші книжки, причому величезними накладками, що для 20-х років було майже небаченим! Окрім того, Остап

ків минулого століття письменникові інкримінували... тероризм, підготовку замаху на радянського емісара в Україні Павла Постишева. Звинувачення було настільки абсурдним, що на допиті в НКВС Вишня не втримався й запитав: «А чому б вам не звинуватити мене у згвалтуванні Клари Цеткін?» Однак вирок був страшний: десять років ГУЛАґу. Він їх відбув від дзвінка до дзвінка. За іронією долі, через кілька років самого Постишева було оголошено ворогом народу й засуджено до вищої міри покарання. За сімейною легендою, пише Влад Абрамов (segodnya.ua), Вишня гірко пожартував: «Я ж перший хотів його розстріляти!»

НИКОЛИ НЕ СМІЯВСЯ БЕЗ ЛЮБОВІ

Повернувся він із радянських таборів змучений, хворий, ніби загаслий. Посміхався мало. Пишуть, що живив Остап Вишня в ті трагічні роки завдяки підтримці дружини, Варвари Олександрівни. Та кризь зболене серце, кризь страшне пережите поволі знову виходив на кін проникливий лірик і чарівний спостережливий оповідач; проросла, мов молодий квітучий сад, його неповторні «Усмішки» – мисливські, сільські, кримські, закордон-

ні, реконструктивні, київські тощо, гуморески, оповідання – й знову дарували рідному народові щедрі, стиглі плоди веселої мудрості. Писав він також і на злободенні суспільно-політичні теми, його хвилювала доля інших народів України, зокрема кримських татар. І взагалі ця частина творчої спадщини Вишні очевидно спрямована проти націоналізму, обмеженості, гасельного патріотизму. Всім серцем люблячи свій народ, Вишня

вмів відчутно атакувати слабкості земляків, бути нещадним у критиці. Приміром, багато пишуть про його гумореску «Чураїнці», справді мудро-смішно. Але на всі заперечення є беззаперечна позиція самого автора: «Оце я собі думаю: що треба, щоб мати право з людини посміятися, покепувати... Із своєї, рідної, людини? ...Не з ворога, а з друга? Треба – любити людину більше, ніж самого себе».

СПОРТ

СЕДИХ – У ЗАЛІ СЛАВИ ІААФ

Минулого вікенду в Монако проводилася урочиста церемонія IAAF World Athletics Gala. Цьогоріч до Залу слави ІААФ увійшло ім'я рекордсмена світу з метання молота, дворазового олімпійського чемпіона українця Юрія Седиха. Олімпійський чемпіон 1976 і 1980 років, срібний медаліст Олімпіади–1988 Юрій Седих на чемпіонаті Європи 1986 року в німецькому Штутгарті метнув ядро на 86,74 м. Досі його світовий рекорд ніхто не спромігся перевершити! Примітно, що разом з Юрієм до Зали слави ІААФ потрапила і його дружина Наталя Лісовська – олімпійська чемпіонка 1988 року у штовханні ядра, триразова чемпіонка світу, світова рекордсменка (22,63 м). Найкращими легкоатлетами за підсумками 2013 року Міжнародна легкоатлетична федерація визнала ямайських спринтерів, триразових чемпіонів світу Усейна Болта і Шеллі-Енн Фрейзер-Прайс. Серед чоловіків до трійки найсильніших потрапив чемпіон світу зі стрибків у висоту українець Богдан Бондаренко.

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | СТАЛИ ВІДОМІ ПЕРЕМОЖЦІ МІЖГАЛУЗЕВОЇ СПАРТАКІАДИ

ЮВІЛЕЙНІ СТАРТИ НА ЧЕРКАЦІНІ

Фінальні змагання ХХ обласної міжгалузевої спартакіади профспілок Черкаської області відбулися на базі спортивного комплексу обласної дитячо-юнацької спортивної школи олімпійського резерву. У змаганнях із шахів, шашок, настільного тенісу, гуртового спорту, армспорту, легкоатлетичного кросу, перетягування канату змагалися представники 12 обласних галузевих профорганізацій.

Іван МАНЬКО
спеціально для «ПВ»

Упродовж року галузеві профоб'єднання провели два етапи змагань. Масові спортивні свята відбулися в галузах охорони здоров'я, соціальної сфери, держустанов, культури, енергетики та ін.

На урочистому відкритті змагань присутні привітали голова Федерації профспілок Черкаської області Петро Шевченко, голови обласних галузевих профоб'єднань, голова обласного фізкультурно-спортивного товариства «Спартак» Юрій Мрачковський, начальник управління у справах сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації Вікторія Кара, заступник начальника обласного центру «Спорт для всіх» Сергій Бражник, перший віце-президент

Фото автора

відділення НОК України в Черкаській області Микола Холоденко.

Відповідно до Положення про спартакіаду профорганізації були розподілені на три підгрупи. У напруженій спортивній боротьбі серед команд І групи перемогу виборола команда працівників охорони здоров'я, яка лише на п'ять очок випередила освітян, почесне третє місце посіли представники держустанов.

У ІІ групі впевнено перемогли представники профспілки працівників культури, другими виявилися представники хімічної та нафтохімічної галузей промисловості, третю сходинку п'єдесталу пошани поділили профоб'єднання працівників соціальної сфери та енергетики й електротехнічної промисловості.

Серед команд ІІІ групи перемогла команда працівників торгівлі, «срібло» дісталось спортсменам профспілки працівників пенсійного фонду, замкнули цільну трійку представники профспілкової організації УДППЗ «Укрпошта».

Програма спартакіади передбачала й проведення змагань із дартсу серед керівників галузевих профспілок об'єднань. За активної підтримки учасників і вболівальників перемогу здобув голова профспілки працівників хімічних та нафтохімічних галузей промисловості Володимир Шепель, на другому місці – заступник голови обласної організації працівників державних установ Юрій Березюк, третю сходинку поділили голова профспілок області Петро Шевченко та представник профспілки працівників освіти і науки Світлана Панченко.

Переможці змагань і призери отримали заслужені медалі та грамоти від Федерації профспілок області, а команди-переможці були нагороджені пам'ятними кубками.

коротко

ФУТБОЛ

ХТО ПОЙДЕ ДО БРАЗИЛІЇ

У вівторок відбулися матчі-відповіді плей-оф за право виступити наступного року на чемпіонаті світу у Бразилії. Збірна України, поступившись у Парижі команді господарів поля із рахунком 0:3, дозволила французам замовляти квитки на Мундіаль.

Перемога у першому матчі 2:0 виявилася для підопічних Михайла Фоменка пірвовою. Звісно, що далася взнаки і дискваліфікація двох ключових захисників збірної (Федецького і Кучера), та чи не вирішальну роль відіграв психологічний фактор.

Наставник українців на післяматчевій пресконференції після паризького матчу зазначив, що у грі команди не було

цілісності. Натомість французи прагнули реалізуватися перед власними вболівальниками, і це їм вдалося сповна. Відтак, компанію збірній Франції на полях Бразилії як переможці раунду плей-оф склали збірні Португалії (переграли шведів – 1:0 і 3:2), Хорватії (залишили за бортом Мундіально ісландців – 0:0 і 2:0) і Греції (виявилися сильнішими за румунів – 3:1 і 1:1).

СВЯТО СПОРТУ | СПАРТАКІАДА ВИЗНАЧИЛА КРАЩИХ

ОСВІТЯНИ ЗАКАРПАТТЯ ЗМАГАЛИСЯ НА ФУТБОЛЬНОМУ І ВОЛЕЙБОЛЬНОМУ МАЙДАНЧИКАХ

ХІ обласна спартакіада закладів та установ освіти Закарпаття проходила у три етапи. Навесні серед 18 команд було визначено кращих у шахах, шашках і настільному тенісі, а восени переможці чотирьох зон здобули право грати у фіналі з міні-футболу, чоловічого та жіночого волейболу. Організаторами спартакіади виступили департамент освіти і науки, молоді та спорту облдержадміністрації та обласна організація профспілки працівників освіти і науки України за сприяння обласної ради ФСТ «Україна».

Призери змагань із сімейних стартів

Сергій БАРАНЧИКОВ
спеціально для «ПВ»

На змаганнях заключного етапу спартакіади її учасників привітали голова Закарпатської обласної організації профспілки працівників освіти і науки Тетяна Повханіч, голова Закарпатської облпрофради

Іван Король і заступник Ужгородського міського голови Володимир Фленько.

У змаганнях чотирьох кращих команд футболістів перемогу здобули освітяни Перечинського району. У жіночому волейболі не було рівних команд з міста Хуст, а у чоловіків у цьому виді найсильнішими виявилися волейболісти Свалявського району.

Надзвичайно цікаво проходили змагання із сімейних стартів, у яких взяла участь 15 родин освітян із різних міст і районів краю. У підсумку перше місце впевнено здобула сім'я Мартинич (Тячівський район), друге – родина Сінчак (Мукачівський район), третє – сім'я Турянчик (місто Мукачеве). Нагороди призерам у окре-

мих видах вручили директор департаменту освіти і науки, молоді та спорту облдержадміністрації Маріанна Кляп, голова обкому профспілки Тетяна Повханіч, головний суддя спартакіади – суддя Національної категорії Анатолій Плеханов, а подарунки сім'ям-призерам – голова обласної ради ФСТ «Україна» Владислав Кушнірчук.

ОЛІМПІЗМ

П'ЯТЬ СУПЕРНИКІВ ЛЬВОВА

Міжнародний олімпійський комітет оприлюднив офіційний список міст-заявників на проведення Зимових Олімпійських і Паралімпійських ігор 2022 року. У списку загалом шість міст: Алмати (Казахстан), Пекін (Китай), Краків (Польща), Львів (Україна), Осло (Норвегія) та Стокгольм (Швеція).

«Ці міста та особи, які їх підтримують, чітко розуміють, які вигоди матиме регіон унаслідок підготовки та проведення ігор, а також у довгостроковій перспективі, – зазначив президент МОК Томас Бах. – Останні Олімпійські ігри сприяли розвитку спортивної, соціальної, економічної та іншої інфраструктури регіону. Міста, які досі не виграли право приймати ігри, розуміють це, тож

подали свої заявки». У рамках підтримки МОК міст-заявників шість міст запрошують взяти участь у семінарі у Лозанні (з 4 по 6 грудня 2013 року), а також будуть присутні на Олімпіади-2014 у Сочі як спостерігачі. Нагадаємо, що вибори міста-господаря зимової Олімпіади-2022 відбудуться на сесії МОК у Куала-Лумпур 31 липня 2015 року.

